

Szentandrás Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

2001. szeptember

Ára: 79 Ft

VII. évfolyam, 9. szám

Szabó Lőrinc

Elemi

Ekkortájt kezdődött az elemi.
A betűket már tudtam... Valami
börtön lesz ez is, itt nincs kegyelem...
„Kezeket karba!” Engedelmesen
ültem, vártam; s jó viseletemért
óra végén a néni megdicsért.
No, ez nem nehéz, gondoltam... S nagyon
csodálkoztam, később, a nyelvtanon:
azt tanítják, amit úgyis tudunk?
És a számtan, az a százszor megúnt
kétszerkettő! A földrajz, az igen,
az új volt, az tetszett, rettenetesen,
meg a térképek - hogy egy perc alatt
a messziről oly sokat mondanak...
Jó tanuló, nem lázongtam soha;
de csak akkor tetszett az iskola,
amikor semmi sem feszélyezett:
ha hagyták,
hogy természetes legyek.

A TARTALOMBÓL

Az Európai Tanács a csángó kultúráról	6. oldal
Dr. Kiss József községi orvos emlékére	6. oldal
Szent István-napi rendezvények	8. oldal
Eskütétel	9. oldal
Fórum	9. oldal
Pályázati kiírások	10-11. oldal
Községi sakkverseny	11. oldal
Tudósítás az agrárfórumról	12. oldal
Gondolatok tisztújítás kapcsán	13. oldal
Vasvirágok lánya	16. oldal
Tanulmányi úton a Kertbarátok	17. oldal
Szövetségi kapitány Békésszentandrásról	18. oldal

A BOLDOGABB

A Magyar Katolikus Püspöki Kar körlevele a hívekhez és minden

138. A családi életre nevelés már a gyermek megszületésekor elkezdődik a családban. A növekvő gyermek személyiségét azonban a család csak az iskolával együtt tudja továbbfejleszteni. Mind a tanároknak, mind a szülőknek törekedniük kell arra, hogy szoros kapcsolat alakuljon ki az iskola és család között. Ezt elősegíti az, hogy a szülők szabadon választhatják meg gyermekeik iskoláját, sőt, a szülők kezdeményezhetik iskolák alapítását is. Az utóbbi évtizedben számos példa mutatja, hogy a szülők milyen áldozatokra képesek gyermekeik megfelelő iskoláztatása érdekében. Reméljük, az efféle törekvések a jövőben még nagyobb támogatásban részesülnek.

139. A házasság előtti tanácsadás egyik legfontosabb feladata az, hogy felkészítse a jegyeseket a kapcsolatuk fejlődésével együttjáró konfliktusokra, azok megoldására. A házasságnak felismerhető fejlődési menete van. A családok erősítésének általános irányelveit, különösen a családokat segítő intézmények működési céljait és kereteit külföldi szakértők részletesen kidolgozták. Ezeket érdemes tanulmányozni, és hazai alkalmazásuk lehetőségeit mérlegelni. Reméljük, hogy a jövőben a tudományos kutatás is segíti majd azt, hogy többet tudjunk a családi kapcsolatok alakulásáról. Hasznos volna feltérképezni és összehangolni a házasságot és a családot támogató kezdeményezéseket, valamint az ilyen céllal működő szervezetek, intézmények tevékenységét.

4.3. Az állam és a jogrend feladatai

140. Az állam törvényeinek segíteniük kell a társadalomban együtt élők eligazodását. Mivel a család a társadalom legkisebb élő egysége, indokolt követelmény a család intézményes

rendjének szabályozása is. Keresztények és nem keresztények egyaránt igénylik a család jogi védelmét, azt, hogy az állam biztosítsa és egyben oltalmazza a családnak mint természetes közösségnek alapvető jogait. Elvárható, hogy az állam törvényei hűen tükrözzék a család természetes valóságát, garantálják jogait és méltóságának tisztelétét. A törvényeknek azt az értékrendet kell kifejezniük, amelyet a család a társadalomban betölt. A társadalom alapvető érdeke, hogy az állam a család jogait minden részletükben tartsa tiszteletben, és támogassa azok érvényesülését.

141. A keresztény tanítás szerint a családnak - mint természetes és egyetemes közösségnek - elidegeníthetetlen és alapvető jogai vannak. Mindezek abból a törvényből származnak, amelyet a Teremtő írt bele minden emberi lény szívébe. Ezek a jogok nemesak az Egyház törvényeiben fogalmazódnak meg, hanem a nemzetközi közösségek számos dokumentumában is. A közjóért felelősséget vállaló fejlett államok felismerik a család pótolhatatlan társadalmi szerepét, és a család nagyobb megbecsülésére, védelmére ösztönöznek alkotmányukban, törvényhozásukban és családpolitikájukban.

142. A modern államok jogrendszerai a családot nemcsak mint jogi egységet védelmezik, hanem mint társas közösséget is. Az ún. alternatív családformák és más, a keresztény felfogással és az évezredek emberi hagyományával ellentétes együttélési formák mentesülnek minden diszkriminációtól. Ez azonban nem jár - és nem is járhat - együtt azzal, hogy a házasságra lépett férfi és nő, valamint gyermekeik közössége - mint alapvető közösség - ne élvezne elsőbb-

séget minden más együttélési formával szemben. Azok az „alternatív” törekvések, amelyek a szülők és a gyermekek szeretetközösségén alapuló családdal azonos jogokat követelnek maguknak - például, hogy az egynemű együtt élőknek is joguk legyen gyermeket örökbe fogadni és nevelni -, nincsenek tudatában a család pótolhatatlan és helyettesíthetetlen szerepének a társadalomban. Ezekkel a mozgalmakkal szemben az állami jogrend feladata, hogy a hagyományos család intézményének megszilárdítását és fennmaradását biztosítsa még akkor is, ha egyidejűleg megnyitja a jogi elismerés kapuit a kisebbségi közösségek előtt. Az államoknak is fel kell ismerniük; minden nemzet számára létfontosságú, hogy az állam egész jogrendje segítse a családok életét és kibontakozását családbarát törvényekkel és intézkedésekkel.

143. A magyar jogrend lényegében a családok tényleges helyzetét tükrözi a mai Magyarországon. A jogszabályoknak nagyobb súllyal kellene kifejezésre juttatniuk a családnak a társadalomban betöltött szerepét. A családra vonatkozó jogszabályok sokkal inkább a társadalomban és a családokban meglévő értékzavarok visszatükröződései, mintsem megfelelő igazodási pontok, amelyek alkalmasak lennének arra, hogy családbarát irányban befolyásolják a közgondolkodást és a közvéleményt. A családban élő és a családra vágyódó társadalmi többség úgy érzi, hogy a házasságnak és a családnak a különféle állami és jogi fórumokon nincs megfelelő becsülete. Ez - különösen a fiatalokban - fokozza a család értékeinek elbizonytalanodását, és csökkenti a családért való felelősségvállalást. A tartós házastársi, családi kapcsolatban élők és különösen a nagycsaládosok úgy érzik,

hogy velük szemben az állam és a jogrend közömbös, mert nem születnek őket fokozottabban támogató intézkedések és törvények.

144. A családokra vonatkozó törvények és egyéb jogszabályok többsége a rendszerváltást megelőzően született. Hiányzik belőlük a család intézményi védelmét és erősítését szolgáló összehangolt törekvés. Az 1950-es évektől napjainkig a családra vonatkozó jogszabályok az éppen aktuális politikai felfogást tükrözik. A jogrendben alig vannak olyan állami intézkedések, amelyek a család egységét erősítenék, hogy a családok gyakorolhassák a társadalomban betöltött különleges funkciójukat. A kellő hatékonyságú jogi szabályozás hiánya miatt is fennálló égető társadalmi problémák az állam sürgető beavatkozását igénylik.

145. Üdvözölni kell minden olyan intézkedést, amely erősíti a családok életét, és segíti azt, hogy a jövőben nemzedék testben-lélekben egészségesen növekedhessen. A törvényeket a családbarát társadalom szellemében kell megalkotni, szem előtt tartva, hogy a kérdéses törvények hogyan hatnak a családokra. A törvények ne állítsák szembe egymással a társadalom különböző rétegeit - például a nagycsaládosokat és a nyugdíjasokat. Ez napjainkban, amikor az idős emberek aránya növekszik, és a demográfiai egyensúly megbilleglenni látszik, kiemelten fontos kérdés.

146. Az adórendszer legyen családbarát, ismerje el, hogy a család nevelő munkájával értéket teremtő, társadalmilag alapvetően fontos és hasznos munkát végez, ezért az e feladatokat ellátók részesüljenek tevékenységükkel arányos adókedvezményben. Választható formában jelenjen meg a magyar adópolitikában a családi adózás

CSALÁDOKÉRT!

jóakarátú emberhez a házasságról és a családról Magyarországon

lehetősége. Ha ez nem vezet-
hető be egy lépésben, az adó-
rendszer fokozatosan ebben
az irányban módosítsák. A
gazdasági szabályozórendszer
segítse családi vállalkozások
alapítását, működtetését és
versenyképessé tételét.

Az *anyák* gyermeknevelésre
fordított éveit, vagyis azt az
időt, amíg nem állhattak
munkaviszonyban gyermek-
eik nevelése miatt, vegyék fi-
gyelembe a nyugdíj alapjául
szolgáló munkáévek megha-
tározásánál. Az állam anyagi-
lag támogassa a
családalapítási és gyermek-
vállalási kedvet (kölszönök,
egyszeri, vissza nem fizeten-
dő anyagi segítség, gyes,
gyed, családi pótlék, tanul-
mányi támogatás stb.). Elő
kell segíteni, hogy az anyák
otthonról végezhesék kereső
munkájukat.

147. Ezek a jogi változások
azonban egyelőre csak elindí-
tói lehetnek egy átfogó és *ál-
talános családvédelmi
programnak*. A közterhek vi-
selésére vonatkozó alkotmány-
nyel rendelkezés csak a
jövedelmi és vagyoni viszonyok
figyelembevételét ren-
deli el, márpedig az
alkotmányban kell garanciá-
lis biztosítékot adni arra is,
hogy az államnak a közterhek
megállapítása és kivetése so-
rán *a családi viszonyokra is
tekintettel kell lennie*. A je-
lenlegi adórendszer - a kez-
deti változtatások mellett is -
olyan családokat kényszerít
arra, hogy segélyeket vegye-
nek igénybe, amelyek egy
igazságosabb adórendszer
mellett elérnék a létminimu-
mot. A segélyezés termé-
szeténél fogva megalázó és
hosszú távon eredménytelen,
másképp önfenntartásra képes
rétegeket csábít a könnyű
pénzszerzésre.

148. A *jelenlegi nyugdíjrend-
szer* nem veszi figyelembe a
gyermeknevelést. A sok gyer-
meket vállaló családokat két-
szeresen is sújtja: először a
gyermek eltartása során,

másodszor akkor, amikor a ke-
resővé vált felnőttek azokról
az idős személyekről is gon-
doskodni kényszerülnek, akik
nem vállaltak gyermeket. A
most megindított társada-
lombiztosítási reform folytatá-
sa alapvető társadalmi igényt
elégít ki. Ezt a reformot azon-
ban az igazságos teherelosztás
és a szolidaritás alapelveire
építve kell véghezvinni. Meg
kell szüntetni azokat a jogsza-
bályokat, amelyek az anyagi
különbségek mesterséges fel-
erősítésével csak a gazdagok-
nak kedveznek, a szegényeket
viszont még nagyobb nyomor-
ba sodorják.

149. A keresztény tanítás sze-
rint az emberi élet tökéletes
tiszteletet és védelmet érde-
mel a fogamzás pillanatától
kezdve. Az *abortusz* közvet-
lenül megsérti az emberi
lénynek az élethez való alap-
vető jogát, ezért annak tör-
vényesítését az ember
méltóságának tisztelete kizár-
ja. Ha az állami törvényhozás
e szigorú keresztény érték-
rendet nem követi is, aligha
hagyhatja figyelmen kívül az
Európa Tanács határozatát,
amely leszögezi, hogy „a
magzatnak minden körülmé-
nyek között részesülnie kell
az emberi méltóságnak kijáró
tiszteletben”. Ezért a tör-
vényhozónak a magzati élet
védelméről szóló törvény új-
rafogalmazása során olyan
megoldásra kell törekednie,
amely lehetőleg az egész tár-
sadalom mozgósítja a mag-
zati élet védelme érdekében,
megállítja a korábbiakban be-
mutatott drámai demográfiai
válságot, és olyan életvédel-
mi intézkedéseket hoz, ame-
lyek különleges védelmet
nyújtanak az édesanyáknak,
és ezzel segítik a megfogant
magzatok megszületését.

150. A *családi életre nevelés*
elsődleges színtere maga az
élő család. A házasságra és a
családi életre való felkészítés
azonban nemcsak az egyhá-
zak feladata és egyik küldeté-
se, hanem az államé is.

Kívánatos, hogy a családi élet-
re nevelés az alap-, közép- és
felsőfokú képzési rend-
szerekben egyaránt meghono-
sodjon. A család a társadalom
alapsejtje, ezért az állami jog-
nak is biztosítania kell a csalá-
di életre nevelés iskolai
feltételrendszerét, és korláto-
kat kell állítania a média és az
internet útján terjesztett er-
kölcsmorató és családpusztító
műsorok elé.

151. Azok a törekvések, ame-
lyek a házasság komolyságát,
tartósságát és szilárdságát a
jogi szabályozásban is bizto-
sítani kívánják, nem jelentik
az egyházi törvények átvéte-
lét az állami törvényhozásba.
Ezek a családpolitikai elvek
az egész közösség elvárásait
és érdekét szolgálják. Hiszen
a család nem pusztán jogi,
szociális és gazdasági egy-
ség, hanem olyan kulturális,
etikai, szociális, szellemi és
vallási értékeket hordoz,
amelyek nélkülözhetetlenek a
társadalom jólétéhez és fejlő-
déséhez. Ezért felszólítunk
minden intézményt és jóaka-
ratú embert, hogy támogassa
ezeket a törekvéseket.

152. A *gyermekeknek* - szüle-
tésük előtt és után - különle-
ges védelemre és segítségre
van joguk teljes értékű szemé-
lyi fejlődésük érdekében.
Ezért a társadalom által támo-
gatást érdemel minden olyan
családpolitikai elképzelés,
amely a gyermekeknek a csa-
ládban való nevelését és fel-

növését célozza, és a gyermek-
ek jogait és érdekeit biztosítja.
Az örökbefogadásról olyan
törvényeket kell alkotni, ame-
lyek segítik a gyermekekre vá-
gyódó és a gyermeknevelésre
alkalmas családokat azoknak a
gyermekeknek a befogadásá-
ban, akik nélkülözik a gondos-
kodást. A gyermek és a szülők
kapcsolatában pedig a törvény-
eknek tiszteletben kell tartani-
uk a szülők természetes jogait,
köztük elsődleges jogukat a
gyermek nevelésére.

BEFEJEZÉS

153. Ahogy a II. Vatikáni
zsinat meghirdette a szegé-
nyek melletti kiállást, úgy
szólítunk fel mindenkit a há-
zasságok és a családok vé-
delmére és erősítésére.
Azért is, mert napjainkban
ők sodródtak a leginkább
válságos helyzetbe, ők tehát
a mi korunk „szegényei”, de
azért is, mert ők a legna-
gyobb kincsei a társada-
lomnak és az egyháznak: a
család megújításával remél-
hetjük a megújulást korunk
emberétől és társadalmától.
II. János Pál szavai szerint
„a család az egyház első és
legfontosabb útja”, a tár-
sadalom emberiségének az
alapja.

Amikor a házasság és a család
védelmében szeretnénk moz-
gósítani minden jóakarátú em-
bert, elsősorban híveinket,
akkor ezzel társadalmunk le-
gigazibb javát kívánjuk szol-
gálni.

„Tied lett a csend, a nyugalom,
Miénk a könny és a fájdalom!”

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Fájó szívvel mondunk köszönetet mindazoknak a
rokonoknak, barátoknak, szomszédoknak, akik
NÁNDORI ISTVÁN
temetésén megjelentek, sírjára koszorút helyeztek, mély
fájdalmunkban osztoztak.

A gyászoló család

A REFORMÁTUS EGYHÁZ KÖZLEMÉNYE

Kedves békésszentandrás érdeklődő olvasók!

Örömmel számolhatok be arról, hogy augusztus hónapban nagy dolog történt a helyi református egyházközségben. Kezdetét vette egy nagymértékű felújítási munka sorozat. E nagy felújítási sorozat fő célja templomunk helyrehozatala. Lelki szemeink előtt már áll a felújított templom. Ha Isten is úgy akarja és éltet bennünket, akkor három év múlva templomunk kétszáz éves évfordulóján szeretnénk majd egy hálaadó istentiszteletet tartani. Ezen az alkalmon szeretnénk majd megünnepelni Urunk jószágát és nagy szeretetét irántunk. Hálával fogunk emlékezni majd azokra az emberekre, akik áldozatos munkájának, adományának köszönhetően újjá varázsolódik majd ősi templomunk. Reméljük, Te, kedves olvasónk, szintén velünk együtt fogsz majd ünnepelni akkor.

Odáig azonban még hosszú az út. A Presbitérium döntése szerint először a lelkészlakás belső felújítását kezdtük el. A lelkészlakásban évek óta nem lakott folyamatosan lelkész, így nem csoda, hogy alapos felújításra szorul. A templomrenoválás szempontjából a parókia amolyan „felvonulási épület” avagy a legfőbb „munkaszállás” is, hiszen a felújítási munkák sorozatát

legjobban a helyben lakó lelkész tudja irányítani. Egyedül azonban képtelen vagyok ekkora feladat végrehajtására. Egyedül nemcsak a parókia, de még a lelkészi hivatali kishaza felújítására sem merek vállalkozni. Ez csak együtt fog sikerülni. De együtt sikerülni fog! Ebbe az együttesbe Te is beletartozol!

Augusztusban számos békésszentandrás mester szerzőjével „kezelésbe vette” az ősi parókia falait. Nagy erővel elindult a parókia felújítása! Az első lapát mozdulatokat és kalapácsütéseket azonban már komoly munka előzte meg. Gyűjtöttünk e célra és sokan rendkívül megható módon adakoztak. Sokat és eredményesen tanácskozott a Presbitérium. Nagy adminisztrációs erőbedobással jelentős pályázati pénzekhez jutott a gyülekezet. A Presbitérium építési bizottságot hozott létre, amely előkészítette a munkák elkezdését és szemmel tartja a munkák előmenetelét. Sokak segítségének köszönhetően kiköltöztünk ideiglenesen a parókiáról a községi szolgálati lakásba.

Ezen a ponton szeretném még egyszer megköszönni mindazoknak az áldozatos munkáját és nagy szeretetét, akik segítettek. Valóban megható

volt látni és érezni azt a sok jó akaratot és testvéri összefogást a Presbitérium, a gyülekezet de még a község más vezetői és lakosai részéről is, akik minket idáig elsegítettek. Legyenek áldottak mindazok, akik bennünket bármilyen módon szerettek és támogattak.

Minden nagy munkában, nagy versenyben, vagy akár egy sportmérkőzésben is vannak olyan pillanatok, amikor rendkívül jól és nagy lendülettel, sikeresen halad előre egy csapat. Hála Istennek eddig ilyen volt a mi felújítási munkánk is. De az is igaz, hogy minden ilyen helyzetben vannak olyan pillanatok, amikor kicsit lankad az erő, az ellenfél vagy a leküzdendő feladat túl nehéznek látszik. Most itt tartunk. Ilyenkor a szurkolótábor a stadion lelátóin mégis lelket tud önteni csapatába. A biztatás képes megsokszorozni erejüket. Ezt kérjük most Tőled is.

Elsősorban egy imát kérünk. Kérjük szépen imádkozz értünk Istenhez, hogy mi, a munkák végzői tudjunk józanok és bölcssek lenni döntéseinkben, tudjunk mindig hálásak és elégedettek lenni azért és azzal, amink van. Továbbá kérjük, hogy imádkozz légyszíves Istenhez azért, hogy rendelje ki számunkra azokat az erő és anyagi forrásokat,

amire szükség van e munkánkban. Akit Isten lelke indít, kérjük szépen, anyagilag is járuljon hozzá célunk megvalósításához. A legfontosabb imakérésem pedig az - és ezért már nagyon sokat imádkoztam magam is feleségemmel együtt -, hogy Krisztus Urunk adjon nekünk személy szerint, gyülekezetünknek és az egész községnek belső megújulást. Megújult lelkészlakhoz még inkább csak a megszentelt élet illik. De menjünk tovább. Mit ér egy szép templom, ha üres? Viszont még egy romos templom is csodálatos épület lehet, ha ott szárnyal az Isten dicsérete. Ha Neked, kedves olvasóm lelki otthonod a mi templomunk, vagy még nincs lelki otthonod, én együtt szeretném dicsérni Krisztust Veled is! Az egyház nem egy épület. Emberek, akik együtt figyelnek Jézusra - ez az egyház!

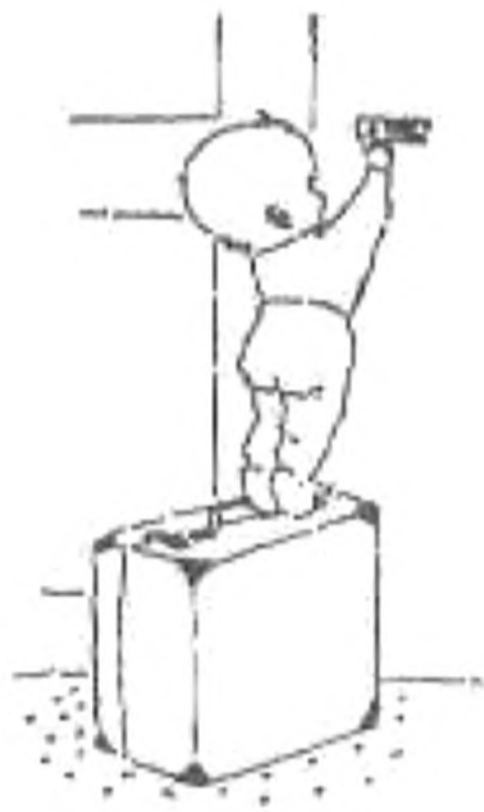
Ha hiszel Krisztusban, Rád is vonatkozik Pál apostol szava: „Nem tudjátok, hogy ti Isten temploma vagytok, és az Isten Lelke bennetek lakik?” (1 Korintus 3:16)

Dr. Dobos Ágoston
békésszentandrás
református lelkész

Békésszentandrás, 2001. szeptember 14.

ANYAKÖNYVI HÍREK

SZÜLETÉSEK

2001. június 14-én Nagy Lajos és Bencsik Erika szülőknek MIRELLA, június 20-án Miknyik Mihály és Halász Judit szülőknek JUDIT, július 20-án Lévai András és Erdősi Tünde szülőknek TÜNDE, július 28-án Koniorczky Katalin szülőnek MÁRK, július 30-án Szekeres Zoltán és Vaskor Tünde szülőknek ZOLTÁN, augusztus 04-én Petrás János és Molnár Erika szülőknek KI-

RA, augusztus 05-én Mészáros János és Szatmári Mónika szülőknek JÁNOS, augusztus 17-én Bácsi Lajos és Csonki Ágnes szülőknek BENEDEK KRISTÓF, szeptember 08-án Ficzer Ferenc és Szító Mónika szülőknek FERENC utónevű gyermeke született.

HÁZASSÁGKÖTÉS

2001. május 19-én Forró Sándor (Kaposvár) és Fekete Ilona (Kaposvár), június 2-án Csatári Attila Sándor és Bali Katalin, július 21-én Molnár István András és Lakatos Éva, Olejár Márk György (Szarvas) és Aszódi Tímea, augusztus 18-án Kovácsik Gábor Márton (Szarvas) és Major Ilona Katalin, augusztus 25-én Laczkó Krisztián és Bálint Réka kötött házasságot.

HALÁLOZÁS

HÓGYES MÁRTON (1933-2001) Szarvas Szociális Otthon lakója, augusztus 14-én, váratlanul elhunyt. Gyászolják: fia, testvérei és azok családjai, rokonsága.

GYÓRI FERENCNÉ FAZEKAS ILONA (1916-2001) Szent Gellért u. 34. szám alatti lakos, rövid szenvedés után elhunyt augusztus 22-én. Gyászolják: gyermekei, unokái, dédunokák, testvérei és a rokonsága.

GAZSÓ IMRE (1951-2001) Szarvas, Eötvös u. 3. szám alatti lakos, augusztus 24-én váratlanul meghalt. Gyászolják: felesége, gyermekei, veje, menyje, unokái, nagybátyja, nagynénjei és családjuk és rokonsága.

CSIPAI JÁNOSNÉ LÁSZLÓFI ANNA (1921-2001) Rákóczi út 7. szám alatti lakos, hosszantartó betegség után, augusztus 26-án elhunyt. Gyászolják: testvérei és azok családjai, és a rokonsága.

BENCSIK ISTVÁN (1936-2001) István király u. 4. szám alatti lakos, hosszantartó betegség után, augusztus 29-én elhunyt. Gyászolják: gyermekei, veje, unokái, testvérei, elhunyt testvéreinek gyermekei, elhunyt feleségének rokonsága, és az Ő rokonsága.

DÓROGI ANDRÁSNÉ HEGEDŰS MÁRIA (1952-2001) Szent László u. 120. szám alatti lakos, szeptember 9-én súlyos betegség után elhunyt. Gyászolják: fia, menyje, unokái, édesanyja, testvérei, nagynénjei és a rokonsága.

MURÁNYI KÁROLYNÉ ÁRVAI ERZSÉBET (1933-2001) Darabos u. 17. szám alatti lakos, szeptember 6-án súlyos betegség után elhunyt. Gyászolják: leánya, veje, unokái, testvére és a rokonsága, dédunokája.

NYUGODJANAK BÉKÉBEN!

„Mert a mértékletesség és a lélek békessége az éték legjobb fűszere”

ARANYKINCSTÁR

Könnyen elkészíthető a **CUKKINIS TOKÁNY**. Hozzávalók: 8 dkg füstölt szalonna, 1 fej hagyma, 1-2 ek. olaj, pirospaprika, 60 dkg lapocka, só, 1-2 húsos zöldpaprika, 1 fej paradicsom, 25 dkg cukkini, 2 dl tejföl, 1 ek. liszt. A szalonnát az olajon kiolvastjuk, megpároljuk a hagymával. A tokányra vágott lapockát megforgatjuk benne, befűszerezzük, hozzáadjuk a zöldséget felkockázva és puhára pároljuk egy kevés vízzel. Paprikás lisztes tejföllel átszotyogtatjuk, rizzsel tálaljuk. Paradicsomsalátát adjunk mellé.

Hamar elkészül a **MÁJAS RIZZÓTÓ**. Hozzávalók: 30 dkg rizs, 3 dkg vaj, 1 fej hagyma, 3 ek. olaj, 15 dkg gomba, 30-40 dkg baromfimáj, bors, majoranna, petrezselyem, 15 dkg zöldborsó, 10 dkg reszelt sajt. A rizst a vajon megfuttatjuk, dupla mennyiségű vízzel felengedjük és készre pároljuk. A hagymát üvegesre sütjük az olajon, a gombát és a májat betesszük, hozzáadjuk a zöldborsót, puhára pároljuk. Összekeverjük a rizzsel, a sajt felével, a fűszerekkel. Jénaiba tesszük, rászórjuk a sajtmaradékot és 2-3 percre a sütőbe tesszük. Melegen és hidegen is kitűnő. Jókai a tengerszemű hölgyről írt, az ördög szeme az arany,

a mesékben tündérszemű lányokról olvashatunk. A konyhában ilyenkor ősszel **PADLIZSÁN SZEM**-ről beszélhetünk. A szokásos módon jó paradicsomos lecsót készítünk. Apróra vágott spagettit kifőzünk, beforgatjuk a lecsóba, melyet sóval, borssal, kakukkfűvel fűszereztünk. Ujjnyi vastagra szeletelünk vaskosabb padlizsánt héjastól. Forró olajban megkapatjuk az egyik oldalát, a másik oldalára ráütünk egy tojást és szépen megsütjük jó félig. Fészkét készítünk a lecsóban, ráhelyezzük a szemeket, paradicsompaprikából „szembogarat” tehetünk rá, reszelt sajttal meghintve átsütjük.

Nagyon kiadós, nagyon finom és nagyon hízlal a **SOMLÓI GALUSKA**.

Hozzávalók: 1./ vaníliás piskóta: 4 db tojás, 8 dkg cukor, 10 dkg liszt, 1 vaníliás cukor. 2./ Kakaós piskóta: 4 db tojás, 4 dkg cukor, 7 dkg liszt, 3 dkg kakaó. 3./ Diós piskóta: 4 db tojás, 8 dkg cukor, 5 dkg liszt, 5 dkg darált dió. Vaníliakrém: 4 dl tej, 5 dkg vaníliás pudringpor, 8 dkg cukor, 1 vaníliás cukor. Rumos cukorszirup: 6 dl víz, 15 dkg cukor, fél dl. rum. Tálaláshoz: kakaópor, tejszínhab, csokiöntet. A tésztákat hagyományos módon megsütjük piskótának. Elkészítjük a vaníliakrémet. A kész piskótát a felfőzött sziruppal megöntözzük, megkenjük a krémmel úgy, hogy alul a vaníliás, rá a diós és kakaós, egy-egy krémréteggel. Tetejét belocsoljuk a sziruppal, kakaóval meghintjük. Hűtőben áll egy fél napig. Felszeleteljük, felkockázzuk, csokiöntetet és tejszínhabot teszünk rá. Kissé munkás, de megéri a fáradozást. Rumban áztatott mazsolával díszíthetjük a habot.

Kellemes csemegézést kívánok!

Bódi Mária

*Magócs Béla
és felesége Julianna
augusztus 25-én
ünnepelték
a 25.*

*házassági évfordulójukat.
Sok szeretettel
köszöntik három szerető
gyermekük
Olga, Juli és Béluska.*

Az Európa Tanács a csángó kultúráról

Az Európa Tanács parlamenti közgyűlésének állandó bizottsága júniusban Isztambulban tartott ülésén egyhangú szavazással elfogadta a Romániában élő csángók (bukovinai székelyek) létét. A „Csángó kisebbségi kultúra Romániában” c. dokumentum megállapítja: a csángók - akiknek száma ma 60-70 ezerre tehető - archaikus, nem egységes, magyar eredetű, római katolikus vallású népcsoportot alkotnak, amely a középkor óta él Románia keleti részén, Moldvában. A csángók önazonossága századok óta a római katolikus vallásra és az anyanyelvre épült. Ez utóbbi magyar nyelvjárás, amelyet a családban és a faluközösségekben beszélnek. A magyar nyelvnek ehhez az ősi formájához kapcsolódik archaikus életstílusuk és világnézetük. Az irat hangsúlyozza: a csángók földrészünk egyik legrejtélyesebb nemzeti kisebbségét képviselik. Nem tudni, hogy őseik honnan jöttek, és mikor telepedtek le Moldvában.

A *Tytti Isohookana-Asunmaa* finn képviselő által előterjesztett irat megállapítja: a csángóknak a római katolikus hithez való erős kötődését bizonyítja az is, hogy a moldvai katolikus papok nagy többsége csángó eredetű, a bukaresti római katolikus érsek is az. A 16. század végéig a moldvai két magyar püspökség helyébe lépett a bacaui új püspökség. A háborúk és a szegénység következtében számos moldvai katolikus közösség pap nélkül maradt. Helyüket olasz és lengyel szerzetesek, papok töltötték be. 1884-ben a bacaui püspökséget feloszlatták, Bukarestben érsekséget, Jászvásárban püspökséget hoztak létre. Egy 1895-ös törvény

betiltotta a kétnyelvű ígértétést. A csángók keresik a lehetőséget, hogy magyar nyelvjárásukon énekelhessék ősi vallási énekeiket, himnuszait, és használhassák anyanyelvüket a szentmisén is, ahogyan 1950-ig tették. A katolikus egyház képviselői mind Jászvásárban, mind Bukarestben elismerik, hogy szükség van a csángó nyelv megőrzésére, mégis elutasítják kérélmüket arra hivatkozva, hogy nem egyházi(?) emberektől ered, hanem magyar nacionalista propaganda következménye. A képviselőnek a jászvásári püspök elmondta: a csángóknak van lehetőségük anyanyelvű gyónásra.

A román nyelv liturgikus használatára az a legfőbb érv, hogy Moldva 260 ezer katolikus közül valamennyi tud románul, míg a csángó magyar csak kevesen értik. A jászvásári püspökség ugyanakkor bizottságot állított fel, amely a csángó nyelvjárás írott formájának lehetőségét tanulmányozza, valamint népszavazást kíván tartani a katolikus lakosság körében, hogy megállapítsa, van-e igény a csángó nyelvű szertartásokra. Az irat említi, hogy tavaly a jászvásári püspök megtiltotta egy csíkszeredai magyar papnak, hogy anyanyelvén misézzen egy moldvai faluban az ott lakó csángók kérésére. A szertartást végül egy vendéglőben tartották meg, melyen ott volt a falu csaknem minden lakosa.

Mivel a csángó kultúrát a kihalás fenyegeti, a jelentés leszögezi: csak erőteljes és hivatalos támogatással lehet földrészünknek ezt az örökségét megmenteni.

(Megjelent: A szív 2001. július-augusztusi számában)

Emléktábla dr. Kiss József tiszteletére

Az idősebbek számára nem hangzik idegenül dr. Kiss József neve, mivel a negyvenes és ötvenes években Ő volt Békésszentandrás községi orvosa.

Orvos-doktorrá avatásának október 3-án lesz 70 éve. E jubileum alkalmából a Békéssy János Helytörténeti és Hagyományörző Egyesület úgy határozott, hogy településünk volt orvosának emlékére és tiszteletére emléktáblát állít, a Központi Rendelő falán.

Az emléktábla avatás időpontja: 2001. október 7., 10⁰⁰ óra, a vasárnapi római katolikus szentmise és a református istentisztelet után.

*

Dr. Kiss József életpályája

Békésszentandrásban született 1906-ban egy hétgyermekes családban. Nehéz körülmények között nőtt fel. Az iskoláit Békésszentandrásban kezdte, a gimnáziumot Szarvason fejezte be. Ezután jelentkezett a Szegedi Orvostudományi Egyetemre, amelyet jó eredménnyel végzett el és doktorált tudósorvos szakosítással.

Első kihelyezett munkahelye 1928-ban Békésszentandrásban volt, mint kezdő körzeti orvos. Ezután családi okok miatt Dombiratosra került, ott megnősült 1931-ben. Ott dolgozott 10 évig, majd újra megpályázta a szentandrás körzeti orvosi állást és megnyerte azt. 1941-ben újra községünk orvosa lett. Megbízták a tüdőszanatórium vezetésével. Az ő idejében őáltala lett berendezésekkel ellátva a tüdőszanatórium. Ezzel együtt a szülészeti osztályt is vezette, irányította lelkiismeretesen, így sok ember neki köszönheti az életét.

Katolikus vallását soha nem tagadta meg, de politikailag nem kötelezte el magát sehova. Tagja volt az egyházközség képviselő-testületének.

Házasságából két leánygyermek született, akiket odaadóan, szeretetben nevelt fel feleségével együtt, akik később diplomát szerettek.

Szentandrásról 1958-ban Szarvasra került, mivel ott lakást épített. Szarvasról megpályázott egy állást, amely a szakterülete volt, egy Szabolcs-Szatmár megyei városban, Nyírbátorban. Itt dolgozott, mint a tüdőszanatórium vezetője 1968-ig, nyugdíjazásáig. Innen visszakerült Szarvasra, ahol 1975-en meghalt. Családja Békésszentandrásban temette el.

A község lakói tisztelték, becsülték, és máig emlékeznek rá önzetlenségéért, odaadó magatartásáért.

*

Tisztelettel meghívjuk és várjuk a község lakosságát!

Hévizi Róbert

a Helytörténeti Egyesület elnöke

Ez volt a XX. század

1901. szeptember 9.

37 éves korában meghalt Henri de Toulouse-Lautrec (ejtsd: tulúz lotrek) francia festő és grafikus. A gyermekkor óta nyomorék festő a plakát és a színes litográfia mestere volt. Többnyire a Montmartre-on a párizsi szórakozóhelyeken rajzolt, kíméletlenül tárva föl környezetének ridegségét, az érvényesülés lázától hajtott ember élvezetvágyát és magányát a lömögben.

1901. szeptember 14.

William McKinley, amerikai elnök belehalt a Leon Czolgosz anarchista merénylő által szeptember 6-án okozott sérülésekbe. Az ország új elnöke Theodore Roosevelt lett.

1901. szeptember közepe

Triesztben vízre bocsájtották az első magyar elnevezésű csatahajót az „Arpád”-ot.

1901. szeptember

Kandó Kálmán, a nagyvasúti villamos vontatás magyar úttörője megszerkesztette villanymozdonyát.

1902. szeptember 19.

Kossuth Lajos születésének 100. születésnapja alkalmat adott arra, hogy a Függetlenségi Párt tö-

megekkel demonstrálja a kiegyezés módosítására vonatkozó szándékát.

1902. szeptember 29.

Párizsban, 62 éves korában meghalt Emile Zola. Nemcsak a francia naturalizmus legfontosabb képviselője, hanem műbírónak is igen jelentős volt. Híres regényei a Nana és a Germinal.

1902. körül

Eötvös Lóránd, a budapesti egyetem fizikaprofesszora, a befagyott Balaton jegén végezte gravitációs kísérleteit az általa megszerkesztett ingával. Fő célja a tihanyi dombok gravitációs hatásának kimutatása volt. Ingájával 1916-ban olajlelőhelyet fedezett fel, ezzel megalapította a nyersanyagkutató geofizikát, amelynek az inga két évtizeden át uralkodó műszere volt.

1903.

Az AB Scania nevű svéd gépgyár sorozatban kezdte előállítani az autókat, s már bemutatókat is tartott a kész járművekből. A személygépkocsi 2,85 m hosszú, 1,35 méter széles, súlya körülbelül 710 kilogramm. Négyüléses, nyolc lóerős, kéthengeres, 1850 cm³-es. Háromfokozatú

sebességváltóval halad, és hátra-mentre is képes.

1904. szeptember 7.

Tibet és Nagy Britannia szerződést kötött, amelynek értelmében Tibet brit vazallussá válik. A kínai kormány tiltakozott.

1905. szeptember 23.

Az „ötperces audiencián” Ferenc József állva olvasta fel a koalícióba tömörült pártok vezetői - Andrássy Gyula, Apponyi Albert, Bánffy Dezső, Kossuth Ferenc és Zichy Aladár - előtt a koalícióval való megegyezés feltételeit. Kijelenti: „... a 67-es alap revíziója, amennyiben gazdasági vagy egyéb, Ausztria és Magyarország közti viszonyt érintő kérdésekről van szó, nem egyoldalúlag a korona és a nemzet által, hanem csakis a monarchia mindkét állama között, mindkét kormány közvetítése mellett és ad hoc kinevezendő parlamenti bizottságok által fog létrehozatni...”

1907. szeptember

Lezajlott az utolsó parasztfelkelés Európában. Romániában a föld döntő része a bojárok kezén volt, a parasztnak uzsoraáron bérelniük kellett. A fokozódó feszültség nyílt lázadásban tört

ki. A parasztnak felgyújtották a bojári kastélyokat és udvarházakat. A hadsereg tizenegyezer parasztnak legyilkolása árán folytotta el a lázadást.

1907. szeptember 26.

Új-Zéland, a brit birodalom utolsó telepes gyarmataként domíniumi státuszt kapott a londoni kormánytól. A Nemzetközösség gondolatának Chamberlain brit gyarmatügyi miniszter volt az úttörője. A gyarmatterületek önállóságát biztosítani kell, de úgy, hogy az anyaországhoz fűződő politikai, gazdasági és katonai kapcsolatok továbbra is szorosak maradjanak.

1909. szeptember

Az első összesítések alapján Magyarországon 12 év után ismét rendkívül kevés búza termett.

1910. szeptember 2.

20-40%-ban emelkedtek Budapesten a húсарak. Egy kg hús ára a két koronát is meghaladta. (Egy átlagos család jövedelme 310 korona) Hústelekekben rendszeresen csak a középosztály és a föllette álló néprétegek jutottak. Máshol csak ünnepi alkalomkor került az asztalra hús.

Magyar élet Amerikában

Évente sok tízezer magyar ember vándorolt ki az Amerikai Egyesült Államokba. 1910-ben 119901 fő érkezett hazánkból az új világba. Az ottani népszámlálás 1910-ben 495609 magyarországi születésű egyént ta-

lált, akik közül 315283 magyar anyanyelvű. Természetesen a számok állandóan változtak, hiszen folyamatos volt a visszavándorlás is. A kint pénzt megtakarítók itthon elsősorban földet vásároltak.

A kivándorolt magyarokat elsősorban az egyházak gyűjtötték össze és tartották meg. A kivándoroltak többsége a társadalom legalsóbb rétegeiben kezdte el „amerikai” életét, s általában ideiglenesnek tervezte

kinntartózkodását. Ott tanulták meg a teljesen önfenntartó, az államtól független egyházközségi életet. Papjaikat általában nagy költséggel hozatták ki Amerikába.

Mné

SZENTANDRÁSI SZÓLÁSOK

Szentendrason mondták, mondják és mondani fogják

3. rész

Megállapítások

- Nincs lehetetlenség, csak tehetetlenség.
- Ismerlek torma, milyen édesgyökér vagy!
- (Ha valami sokba kerül:) Nagy szeme van annak!
- (Ha valaminek elmulasztása kárral fenyeget:) Aztán majd többel kötjük be!

Kiszólások

- (Ha valaki nem csukta be maga után az ajtót:) Kutya jött be, vagy úr?
- Kedves rokon, ne vedd zokon!
- Térj paraszt, jön az Úr!
- Egye meg a fene a más macskáját - a mi padlásunkon!

Jellemzések:

- (Ha valaki fájlalja a derekát:) Nem derék az, csak toldalék!
- Na, ez is hamar kirágtá az iszákot! (Kitelt a becsülete.)

- Ez sem jobb a Deákné vásznánál!

- Tedd, ki hadd hüljön, vedd be, hadd melegedjen. (Ha valaki olyan tesztesza.)

Rigmusok:

- Se kenyér, se fa, se tegnap, se ma.
 - Káreszten kúresz, ahogy lesz, úgy lesz.
 - Kákule vigyis, jó lesz ez így is.
 - Tágyeme domó, hátamon a csomó. (Szókölcsonzések szlovák szomszédainktól.)
- Békésszentendrás, 2001. szeptember 04.

Gy.E. - N.F.

[Továbbra is várjuk Kedves Olvasóink által gyűjtött szólásokat a szerkesztőbizottság tagjainál. Bővítsük minél több szentendrési szólással, közmondással a gyűjteményt! A szerk.]

SZENT ISTVÁN-NAPI RENDEZVÉNYEK

2001-ben augusztus 19-én volt az augusztus 20-a Békésszentandrás

Az utóbbi évek Szent István napi rendezvényei Békésszentandrás, mind kevesebb érdeklődő közönséget vonzottak, ami talán magyarázható a programok bemerevedett menetével, a monoton változtatás nélküli vetélkedőkkel, sportnappal. Természetesen ami jó, és tömegeket mozgat meg, és igény van rá - kispályás labdarúgó bajnokság (Szent István Kupa) - azt nem szabadna az enyészet süllyesztő bugyrába engedni. A hagyománnyá vált dolgokat ápolni kell!

A Millennium évében valami változott, s talán nemesak az a tény, hogy augusztus 19-én Békésszentandrás, többet ünnepelték Szent István emléket, mint másnap 20-án, hanem az augusztus 19-ére szervezett rendezvény.

Két hét rendelkezésre állási idővel - azaz ilyen rövid időn

belül - megszervezni vajon lehet-e, úgy ahogy azt az alkalom megkíváná?!
A Szentandrás-ligetben 2001. augusztus 19-én a Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzat Kulturális Bizottsága és a (B.I.K.E.) Békésszentandrás Ifjúsági és Kulturális Egyesület (mint felkért segítő „jobb kéz”) közös szervezésében megrendezésre került a „Családi-nap” elnevezésű rendezvény. Sajnos a szervezők egyeztetés hiányában nem voltak tájékozottak a másik fél által szervezett vagy meg nem szervezett programokról.

A B.I.K.E. által vállalt zenekari fellépésekre, illetve az egyesület által megnyitott hűfőre korlátozódott a rendezvény. A reggeli kis létszámú vendégsereg tagjai folyamatosan cserélődtek, a meghirdetett gyermek programok elmaradá-

sa miatt. A fellépő zenekarok híre és a tikkasztó hőség lanygulása elcsalogatta az embereket a televízió mellől. Tehát azok az emberek, akik a hiányos kivilágítás miatt sötétségbe burkolózott ligetbe lelátogattak, már olyan életet találtak lenn, amely bizonyította az esemény valódi meglétét és szükségességét a lakosság számára.

A vendégek elismerően szóltak a rendezvényről, melyről a jókedv tett tanúbizonyságot. Ezen a napon ismét üdvözölhetjük falunkban Jászszentandrás képviselőit, akik szintén résztvevői voltak a rendezvénynek, már lassan hagyomány szintjén.

Egy ismerősöm szavával élek: „Aki ott volt látta, aki nem, az bánja.”

Köszönjük, aki eljött és jól érezte magát velünk. Remél-

jük a legközelebbi rendezvényünkön is találkozunk!

(Tervezett rendezvény: Szilveszteri zenés est)

A rendezvényt támogatták:

- Kozák János (Argomex Kft.)
- Gázsó János (Mezőmag Kft.)
- Oláh Géza (Vállalkozó)
- Simkó József (Jäger söröző)
- Molnár Mihály
- Kajakosok Egyesülete
- Vadásztársaság
- Mozgáskorlátozottak Egyesülete
- Boros Szabolcs
- Taskó Péter
- Farkas Imre
- valamint, és nem utolsó sorban a B.I.K.E. tagjai, akik „Vállalt sors”-ként segítették a rendezvény létrejöttét.

A B.I.K.E. tagjai

(A cikket írta Gázsó Adrienn)
Békésszentandrás, 2001. szeptember 11.

Augusztus 20-án lezárult a millenniumi év

Augusztus 20-án este az egész ország gyönyörködhetett a televízió képernyőjén keresztül a minden eddig felülmúló ünnepi tűzijátékban. Méltó befejezése volt ez annak az egy éves, országszerte zajló ünnepségsorozatnak, mellyel a magyar államiság 1000 éves évfordulóját ünnepeltük.

Településünkön is kiemelkedő rendezvények zajlottak az elmúlt egy évben. A Millenniumi Emlékbizottság meghitt ünnepséggel zárta be Szent István napján helyben is az ünnepségsorozatot.

Kilenc órakor ünnepi szentmise zajlott a római katolikus templomban 10 órakor a Millenniumi Emlékműnél gyülekeztek az ünneplők. A Himnusz Szent István királyról... című 13. századi népének elhangzása után Szurovecz Vince római katolikus esperesplébános és dr. Dobos Ágoston református lelkész megáldották az új kenyeret.

Hévizi Róbert, a Millennium Emlékbizottság elnöke államalapító Szt. István királyunkra emlékezett.

Domokos László országgyűlési képviselő szintén megtisztelte jelenlétével az ünnepséget, s maga zárta be néhány köszöntő és köszönő szóval a Millenniumi Évet. Az ünnepség végén átnyújtott a községnek két példányt a Békés Megye Képes Krónikája című díszes kiadványból, mely az ünnepi év alkalmából jelent meg.

„Egy álommal kezdődött. Egy férfi álmával...” - idézett Domokos László is Orbán Viktor miniszterelnök úr beszédéből. Az álom valóra vált és valóság ma is. Hogy meddig, az rajtunk és a következő nemzedékeken múlik. Éljük úgy, s neveljük olyanná a felnövekvő nemzedékeket, hogy újabb ezer év elteltével is legyen hol és legyen kiknek ünnepelni.

Mné

Váci Mihály Ha érdemes - ha nem

Ma sem volt könnyű élni.

Nem lesz könnyű sosem.

De érdemes volt! - s mindig

Érdemes lesz, - hiszem.

Nehéz - s el kell fogadni

ki szemben áll velünk,

s azokat elviselni,

kikkel menetelünk,

Útjuk úgy eltérni,

hogy meg se tántorodj;

- a túloldalon ne lássa

mint hull szét táborod.

Emelni, vinni vállon,

ki gyenge s már kidől;

s mert rá is jut erődből,

leföldne - úgy gyűlööl.

Naponként mosolyogni

kínban azok között,

kik összeférik szemük

egy jó szavad mögött.

Menni velük - már régen

nem értük! - Csak azért,

mert e sereg iránya

valami célt ígért.

Velük és ellenükre

annyi közt egyedül,

- vinni mégis azért, mi

csak együtt sikerül.

Mindéz ma sem volt könnyű

- s nem lesz könnyű sosem

- de törvény s VÁLLALT SORS ez,

ha érdemes, - ha nem!

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Eskütétel

A Köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosításra került 2001. július 1-jei hatállyal.

A törvény 12.§-a alapján a köztisztviselőknek esküt kell tennie a munkáltatói jogkör gyakorlója és a munkatársak előtt. Az esküt szóban kell elmondani és írásban kell megerősíteni.

Hivatalunkban erre az eseményre 2001. augusztus 29-én került sor.

Az eskü szövege a következő:

„Én, ... esküszöm, hogy hazámhoz, a Magyar köztársasághoz és annak népéhez hű leszek. Országunk alkotmányát, alkotmányos jogszabályait megtartom. Az állam- és szolgálati titkot

megőrzöm. Hivatali kötelezettségeimet részleghajlás nélkül, lelkiismeretesen, becsületesen, a jogszabályoknak megfelelően, pontosan, etikusan, az emberi méltóságot feltétlenül tiszteletben tartva, a legjobb tudásom szerint, nemzetem, és Békésszentendrési Nagyközség Önkormányzata érdekeinek szolgálatával teljesítem.

Hivatalomban és azon kívül példamutatóan viselkedem, s minden igyekezettel azon leszek, hogy a Magyar Köztársaság fejlődését, szellemi és anyagi javainak gyarapodását előmozdítsam.

Isten engem úgy segítjen!”

Fórum

Augusztus 30-án a Polgármesteri Hivatalban nagy érdeklődés mellett a Körös-Szögi Kistérségi Társulás kistérségi menedzsere Hodálík Pál fórumot tartott Békésszentendrési vállalkozóinak.

Téma a Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztérium által kiírt

Vidékfejlesztési Célelőirányzat 2001-2002 évi pályázatainak bemutatása.

Néhány témakör amire pályázni lehet:

- Ökológiai alapú komplex gazdasági fejlesztési programok támogatása

- Helyi jellegzetességű, tájspecifikus mezőgazdasági tevékenységek, és az ezekre épülő élelmiszerfeldolgozás és értékesítés fejlesztésének támogatása

- Hagyományos kézműipari kismesterségek támogatása

- Nem élelmiszer célú helyi természetes alapanyagok hasznosít-

tásának, feldolgozásának és értékesítésnek támogatása (takarmány kivételével)

- Falusi és agroturizmus fejlesztésének támogatása

- Falvak megújítását, a vidék szellemi és tárgyi örökségének megőrzését segítő programok támogatása

- Vidéki infrastruktúra fejlesztés

A fórumon tételesen ismertetésre kerültek a témakörök, az elnyerhető támogatások és szükséges saját erő mértéke. Kérdések és válaszok hangzottak el a témával kapcsolatban.

Felhívjuk a lakosság és a vállalkozók figyelmét, hogy aki pályázni kíván, több információt szeretne kapni keresse a társulás menedzserét.

(66/311-122/169 mellék)

Sinka József polgármester

Nyertes pályázatok

A Belügyi Közlöny 15. számában örömmel olvastuk, hogy a „Települési szilárd hulladék gazdálkodás fejlesztése” tárgyú pályázaton nyertünk 2,6 MFt vissza nem térítendő támogatást. Az elnyert támogatási összeget kiegészítve a saját erővel az Önkormányzat MTZ-82 traktor vásárlására fordítja. Az új traktor alkalmas lesz a meglévő szemétszállító rendszer biztonságos működtetésére sok éven keresztül.

A Miniszterelnöki Hivatal által kiírt „A civil szervezetek informatikai fejlesztése” tárgyú pályázaton a Bűnmegelőzési

Egyesület a PC Klub Egyesület és az Önkormányzat közösen vett részt és 2 MFt vissza nem térítendő támogatást nyert.

Ebből az összegből plusz 500 eFt Képviselő-testület által biztosított forrásból „Teleházat” kívánunk létrehozni a Könyvtárban.

Bővülni fog a számítógép park, az Internet hozzáférési kapacitás, scannelési, faxolási lehetőség épül ki a lakosság részére.

Várhatóan ez évben mindenki számára elérhető lesz az új szolgáltatás.

Sinka József polgármester

Átalakítás a Szent Erzsébet úti Óvodában

A tavaszi felmérések után nagy izgalommal vártuk a fűtés korszerűsítésére beadott pályázat eredményét. Június elején a jó hír megérkezett: a nyáron megtörténik a gázfűtés beszerelése a régi villanykályhák helyett. A nagy munka előtti tárgyalások alkalmával kiderült, hogy a mosogató-tálaló konyha korszerűsítését is most célszerű elvégezni. A régi, szűk mosogató konyhánk helyett a folyosó végén levő kamrából szép, tágas tálaló, mosogató konyha lett: új ablakkal, világos nagy helység, melyben szívesen dolgoznak a dajkánénik.

A gázszerelők munkája során felmerült egy-két felújítási munka: a fűtőcsöveket a falban, földben vezették, emiatt vált szükségessé a linóleum cseréje és a folyosó falának lambériázá-

sa. Nem maradhatott el a festés, mázolás sem, így megszépültek a csoportszobák, ebédlők, folyosó, közlekedők. A szép fehér radiátorok reméljük jól fognak melegíteni. A gázkazán a vízmelegítővel a beszerelési technikával a legkorszerűbb, legújabb automata beállítással készült. Az udvaron a bejáratnál egy részt lebetonoztattunk szponzor segítségével.

Szeptember 4-én megtartottuk az évnyitó szülői értekezletet, addigra helyére került minden: a berendezés, a játékok, az új fogasok, az öltöző-folyosóra faliszőnyeg. Igyekeztünk az esztétikus környezettel otthonossá tenni óvodánkat, így örömmel jöhetnek a gyermekek az új, megszépült óvodába.

Hartay Jánosné óvodavezető

Átadták a felújított Szociális Intézményt!

A Kálvin úti Szociális Intézmény felújítási és bővítési munkái befejeződtek. 2001. augusztus 21-én megtörtént a műszaki átadás, a szakhatóságok megtekintették az épületet, megkaptuk a használatbavételi engedélyt. Az intézmény avató ünnepsége később lesz. Lakner Zoltán helyettes államtitkár úr közreműködésével.

A fél évig tartó építkezés közben az idősek ellátása folyamatos volt egy hónap kivételével, amikor az új és a régi épületet összenyitották. Nehéz körülmények között teltek a hétköznapok az idősek és a dolgozók számára egyaránt. Szeretném megköszönni a türelmet, melyre nagy szükség volt, de megérte türelmesnek lennünk, hiszen ma már élvezhetjük ennek az igazán szép épületnek minden előnyét. Birtokba vehettünk két minden igényt kielégítő, modern fürdőszobát, három oldalról megközelíthető kádakkal, tusolókkal, hangulatos csempékkel. A mellékhelyiségek tágasak, a mozgáskorlátozottak által jól megközelíthetők. Helyet kapott még az új épületszárnyban egy mosókonyha, vasalóhelyiség, orvosi- és betegszoba. A főbejárat előtt félköríves terasz fogadja a látogatót, majd egy tágas, világos előtér következik. A társal-

góba új padlószőnyeg és tapéta került. A személyzet számára új öltözőt, tusolót, és gondozói szobát alakítottak ki. Összességében - az itt lakó, és a naponta bejáró nyugdíjasok, valamint a dolgozók számára - egy modern intézményt mondhatunk sajátunknak. A végleges működési engedély kiadásához szükséges tárgyi- és személyi feltételek adottak. Reményeink szerint a közeljövőben elkészül az utcai homlokzat felújítása, és az új terasz tetőszerkezete is. A Szociális és Családügyi Minisztérium pályázati támogatással, a helyi önkormányzat a saját erő biztosításával tette lehetővé azt, hogy az idős emberek kulturált körülmények között élhessenek. Hála az égnek vagyunk azért, és köszönjük mindenkinek áldozatos munkáját! Az építkezés a tervek szerint befejeződött, a munkások elvonultak, az intézmény nagyon szép lett! Hogy otthonos is legyen és szeretetben éljenek itt az idős emberek, azon már nekünk - itt dolgozóknak - kell munkálkodnunk, lelkiismeretesen dolgoznunk!

Szeretettel várunk minden érdeklődőt, aki szívesen megtekintené a felújított Szociális Intézményt a Kálvin út 10. szám alatt.

Virág Sándorné intézményvezető

Pályázati kiírás („A” típusú)

Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata az Oktatási Minisztériummal együttműködve a 2002. évre ezennel kiírja a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatot felsőoktatási hallgatók számára. („A” típusú)

Pályázatra a Békésszentandrás Nagyközség területén állandó lakóhellyel rendelkező magyar állampolgárok jelentkezhetnek.

Elsősorban azok a hátrányos szociális helyzetű felsőoktatási hallgatók részesülhetnek támogatásban, akiknek havi jövedelme, vagy családjuk egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át (14.648 Ft).

A pályázók köre:

* Az ösztöndíjban kizárólag olyan nappali tagozaton tanul-

mányokat folytató felsőoktatási hallgatók részesülhetnek, akik állami felsőoktatási intézményben (kivéve a katonai és a rendészeti felsőoktatási intézmények), illetve az Oktatási Minisztérium és az intézmények közötti megállapodás alapján nem állami felsőoktatási intézményben folyó nappali tagozatos, államilag finanszírozott első alapképzésben, első kiegészítő alapképzésben, első szakirányú továbbképzésben, valamint első akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzésben vesznek részt.

* Az ösztöndíjra pályázhatnak a 2001. szeptemberében tanulmányaik utolsó évét megkezdő hallgatók is. Az ő esetükben, amennyiben 2002. nyarán befejezik tanulmányaikat, 10 hónap helyett csak egy félévre, azaz 5 hónapra folyósítható a támogatás.

* Azok a hallgatók is pályázhatnak ösztöndíjra, akiknek a hallgatói jogviszonya felsőoktatási intézményben a pályázás időpontjában szünetel (pl.: tanulmányaik halasztása miatt). A folyósítás feltétele, hogy a 2001/2002. tanév II. félévére már beiratkozzon a felsőoktatási intézménybe.

* Amennyiben a pályázni kívánó hallgatónak több felsőoktatási intézményben van hallgatói jogviszonya, pályázatában feltétlenül csak azt az intézményt/kart/szakot jelölje meg, ahol államilag finanszírozott nappali tagozatos képzésben vesz részt.

Az ösztöndíj időtartama: 10 hónap, azaz két egymást követő tanulmányi félév.

Az ösztöndíj újrapiályázható.

Az ösztöndíj folyósításának kezdete: a 2001/2002. tanév II. félévére.

Az ösztöndíj csak azokban a hónapokban kerül folyósításra, amelyekben a pályázó beiratkozott hallgatója a felsőoktatási intézménynek.

Amennyiben a támogatásban részesített Békésszentandrás illetékességi területéről elköltözik, az Önkormányzat határozatban rendelkezik a támogatás visszavonásáról a következő tanulmányi félévtől. Az ösztöndíj elbírálása kizárólag szociális rászorultság alapján, a pályázó tanulmányi eredményétől függetlenül történik.

A pályázat elbírálásához szükséges mellékletek:

* kötelező melléklet: a Polgármesteri Hivatalban, továbbá az Interneten a <http://www.bursa.hu> cím alatt hozzáférhető a felsőoktatási intézmény által kitöltendő Igazolás nyomtatvány, amelyen az intézmény igazolja, hogy a pályázó milyen képzéstípusban vesz részt.

* a pályázóval közös háztartásban élők jövedelemigazolásai,

* a pályázó betegségét, rokkantságát igazoló irat,

* a pályázó családjában folyamatos ellátást igénylő beteg,

vagy rokkant személy betegségéről szóló irat,

* a pályázó árvaságát, vagy félárvaságát igazoló iratok,

* ha a pályázó gyermeket nevel, vagy egyedül neveli, erről szóló iratok,

* ha a pályázó nem részesül kollégiumi ellátásban, az erről szóló igazolás.

A pályázók, pályázatukat a Polgármesteri Hivatal 4. számú irodájában hozzáférhető pályázati úrlapon kötelesek írásban, a pályázó által aláírva 1 példányban benyújtani.

A pályázat benyújtásának határideje: 2001. október 10.

A pályázatok elbírálásának határideje: 2001. november 16.

Az elnyert ösztöndíjat közvetlen adó- és TB járulékfizetési kötelezettség nem terheli, azonban az adóalapot növelő jövedelemnek számít.

A pályázat eredménye nyilvános: a pályázó pályázata benyújtásával hozzájárul a pályázat eredményének, illetőleg a pályázáskor rendelkezésre bocsátott személyes adatainak, az azonosítás célja érdekében szükséges mértékben történő nyilvánosságra hozatalához. Hozzájárul ahhoz, hogy a felsőoktatási intézmény tanulmányi jogviszonyáról a Felsőoktatási Pályázatok Irodájának, illetve az Önkormányzatnak tájékoztatást nyújtson.

A döntés részletes indokolásáról az Önkormányzat kizárólag magának a pályázónak ad felvilágosítást. A pályázó személyi igazolványa számának, és egyéb személyes adatainak megadásával igazolja személyazonosságát.

A támogatásban részesített ösztöndíjasok listájának nyilvánosságra hozatalától számított 8 napon belül, a pályázati döntés ellen fellebbezés nyújtható be a Polgármesteri Hivatalban.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjról bővebb felvilágosítás kapható a <http://www.bursa.hu> Internet címen.

Szentandrási költő sikerei

Aszodi Imre a Vörösmarty születésének 200 éves évfordulójára hirdetett pályázaton aranyjelvényt nyert (közölte a Rendületlenül c. antológia 91. sorszám alatt és 82. oldalán a Vörösmarty c. ódát)

A Délibáb c. folyóirat legutolsó száma közölte Aszodi Imre Szántok kinn a Szomjuháton c. versét és Bornemissza Attila főszerkesztő

méltatását a költő születésnapjára, a Kláris c. lap Aszodi Imre: Anyám Aszodi Anna, a Pécsi Uj Hang c. folyóirat a költő 4 versét közölte, a RIM (Rákosmenti Irodalmi Műhely) antológia a következő számban a költő verseit fogja közölni, úgyszintén a Tűzzománc c. folyóirat és a Kláris Antológia is.

Mindkét folyóirat paraszt témájú verseket is közöl, pl. a Kenyérsütést és az Öreg tanyát.

A Tizenhetedik c. helyi lap közölte a Petőfiről írott ódát. (2001. júl. szám)

Pályázati kiírás („B” típusú)

Békésszentendrész Nagyközség Önkormányzata az Oktatási Minisztériummal együttműködve a 2002. évre ezennel kiírja a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatot felsőoktatási tanulmányokat kezdeni kívánó fiatalok számára. („B” típusú)

Pályázatra a Békésszentendrész Nagyközség területén állandó lakóhellyel rendelkező magyar állampolgárok jelentkezhetnek.

Elsősorban azok a hátrányos szociális helyzetű fiatalok részesülhetnek támogatásban, akiknek havi jövedelme, vagy családjuk egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át (14.648 Ft).

A pályázók köre:

* Az ösztöndíjban kizárólag olyan (a 2001/2002. tanévben utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolás, illetve felsőfokú diplomával nem rendelkező, felsőoktatási intézménybe felvételt még nem nyert, érettségizett) fiatalok pályázhatnak, akik a 2002/2003. tanévtől

kezdődően állami felsőoktatási intézményben, illetve az Oktatási Minisztérium és az intézmények közötti megállapodás alapján nem állami felsőoktatási intézményben folyó napali tagozatos, államilag finanszírozott első alapképzésben, első kiegészítő alapképzésben, első szakirányú továbbképzésben, valamint első akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzésben kívánnak részt venni.

* A középiskolai akkreditált iskolarendszerű felsőfokú szakképzésben résztvevők számára nem folyósítható Bursa ösztöndíj, mivel utánuk a képző intézmény tanulói normatívában és nem a Bursa Hungarica ösztöndíj intézményi forrásául szolgáló hallgatói normatívában részesül.

Az ösztöndíj időtartama: 3x10 hónap, azaz hat egymást követő tanulmányi félév.

Az ösztöndíj folyósításának kezdete: 2002/2003. tanév I. féléve.

Az ösztöndíj csak azokban a hónapokban kerül folyósításra, amelyekben a pályázó beirat-

kozott hallgatója a felsőoktatási intézménynek.

A pályázók szociális rászorultságát Békésszentendrész Nagyközség Önkormányzata évente egyszer felülvizsgálja.

Az Önkormányzat két tanulmányi félévenként jogosult a megítélt ösztöndíj visszavonására, ha az ösztöndíjas szociális rászorultsága már nem áll fenn.

Amennyiben a támogatásban részesített Békésszentendrész illetékességi területéről elköltözik, az Önkormányzat határozatban rendelkezik a támogatás visszavonásáról a következő tanulmányi félévtől. Az ösztöndíj folyósítása - a folyósítás határidejének módosulása nélkül - szünetel azokra a tanulmányi hónapokra, amelyekben az ösztöndíjas hallgatói jogviszonya szünetel.

Az ösztöndíj elbírálása kizárólag szociális rászorultság alapján, a pályázó tanulmányi eredményétől függetlenül történik.

A pályázat elbírálásához szükséges mellékletek:

* a pályázóval közös háztartásban élők jövedelemigazolásai,

* a pályázó betegségét, rokkantságát igazoló irat,

* a pályázó családjában folyamatos ellátást igénylő beteg, vagy rokkant személy betegségéről szóló irat,

* a pályázó árvaságát, vagy félárvaságát igazoló iratok,

* ha a pályázó gyermeket nevel, vagy egyedül nevel, erről szóló iratok,

* ha a pályázó nem részesül kollégiumi ellátásban, az erről szóló igazolás.

A pályázók, pályázatukat a Polgármesteri Hivatal 4. szá-

mú irodájában hozzáférhető pályázati űrlapon kötelesek írásban, a pályázó által aláírva 1 példányban benyújtani.

A pályázat benyújtásának határideje: 2001. október 10.

A pályázatok elbírálásának határideje: 2001. november 16.

Az elnyert ösztöndíjat közvetlen adó- és TB járulékfizetési kötelezettség nem terheli, azonban az adóalapot növelő jövedelemnek számít.

A pályázat eredménye nyilvános: a pályázó pályázata benyújtásával hozzájárul a pályázat eredményének, illetőleg a pályázáskor rendelkezésre bocsátott személyes adatainak, az azonosítás célja érdekében szükséges mértékben történő nyilvánosságra hozatalához. Hozzájárul ahhoz, hogy a felsőoktatási intézménybe történő felvételi vizsgálója eredményéről az Országos Felvételi Iroda a Felsőoktatási Pályázatok Irodájának, illetve az Önkormányzatnak tájékoztatást nyújtson.

A döntés részletes indokolásáról az Önkormányzat kizárólag magának a pályázónak ad felvilágosítást. A pályázó személyi igazolványa számának, és egyéb személyes adatainak megadásával igazolja személyazonosságát.

A támogatásban részesített ösztöndíjasok listájának nyilvánosságra hozatalától számított 8 napon belül, a pályázati döntés ellen fellebbezés nyújtható be a Polgármesteri Hivatalban.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjról bővebb felvilágosítás kapható a <http://www.bursa.hu> Internet címen.

Sakkbajnokság

A Képviselő-testület Művelődési, Sport és Idegenforgalmi Bizottsága az idei esztendőben szeretné megrendezni Békésszentendrész sakkbajnokságát.

Várjuk azon sakkozni szerető játékosok jelentkezését, akik részt kívánnak venni ezen nemes vetélkedésben.

A bajnokságot több kategóriában rendeznénk meg, így bárki nevezhet!

Jelentkezés helye: Könyvtár, Pergamen Papírbolt.

Jelentkezési határidő: 2001. október 31.

Művelődési és Sport Bizottság

FALUGAZDÁSZ OLDAL

Helyszíni tudósítás az agrárfórumról

Őszintén sajnálhatják az érintettek, akik távol maradtak a Békésszentendrési Polgári Együttműködés Egyesület által 2001. szeptember 5-én este rendezett agrárfórumáról. A rendezvény sikerét előrevetítette a szemerkélő eső ellenére egybegyűlt több mint száz fős hallgatóság.

A meghívott vendég előadók Szabó István az FVM Békés megyei Hivatalának vezetője, ill. Domokos László országgyűlési képviselő előadásában a mezőgazdasággal kapcsolatos aktuális, valamint a kormány őszi ülészakra tervezett agrártörvénykezés főbb témakörei kerültek megvitatásra.

Szabó István tájékoztatója első részében kitért a családi gazdaságok kialakítását célzó intézkedésekre. A birtokméretet tekintve hazánkban jelenleg három főbb méretben folyik gazdálkodás:

- nagy méretben, nagyüzemi módszerekkel, mely a termőföld 40-50%-ra jellemző;
- családi formában gazdálkodik a középbirtokos réteg, mely rendelkezik saját eszközökkel (gép, állat, magtár...), szaktudása megvan amire építhet, jellemzőjük, hogy a család ellátásán túl piac-képes terméket is előállít;
- háztáji szinten gazdálkodók népes tábora, akik néhány hektáron termelnek, amikkel részben látják el családjukat, termelvényeik heterogének a piacon csak a többleterméssel jelennek meg időnként, nehezen ellenőrizhető tevékenységük, nem regisztráltak, az agrártámogatásokat nyugós adminisztráció útján érik csak el;

Fő cél a családi gazdaságok, a középbirtokos réteg megerősítése. Biztosítandó részükre a föld és annak megműveléséhez szükséges eszközök rendszere, mellyel a piac-képes homogén áruk előállíthatók. Ezek a középbirtokok legyenek életképesek, s jellemzőjük legyen a helyben lakás, mely a vidék népességmegtartó erejét növeli azaz ne legyen elvándorlás az adott térségből!

A birtokrendszeréről szólva az előadó kifejtette, hogy a tulajdonrendezés során az országban rengeteg önálló földterület jött létre, melyeket a hatékony gazdálkodás elérése érdekében egyesíteni, összevonni lenne célszerű. Ezt a földkoncentrációt a kormány állami - jogi és pénzügyi eszközök segítségével kívánja elérni ésszerű kompromisszumok árán. Fő célja a birtokrendezésnek, hogy olyan táblaméretet alakuljanak ki, melyeket a gazdálkodók hasznosítani tudnak. A Nemzeti Földalap intézménye lesz arra hivatott, hogy a kusza földpiacot rendbe tegye. Mint ismeretes jelenleg pang a földpiac, az árak vagy szóródást mutatnak. A Nemzeti Földalap által tartott földár lesz várhatóan a mértékadó bázisár. Az előadó röviden kitért az agrártámogatások rendszerére is, mely az elmúlt tíz év alatt „tudatos” fejlődésen ment keresztül. A továbbiakban a támogatások fő szerkezete vár-

hatóan megmarad, nagy változás nem lesz, csupán azok meghirdetésének időpontja korábban lesz a két éves költségvetés elfogadásának köszönhetően.

Egy jelentős változás azonban biztosra vehető: a támogatások mértékének növekedésével emelkedni fog az adatszolgáltatási kötelezettség is a termelők részéről.

A jelenlévők részéről a negyedik témakör állt a figyelem középpontjában, mely nem más, mint a szövetkezeti kívülállók üzletrésztulajdonának rendezése. Az üzletrésztulajdonosok részéről nyíltan feltett kérdések egyértelműen azt célozták, hogy a felszámolás alatt lévő szövetkezeteknél miért nincs mód az üzletrészek állam részéről történő felvásárlásra.

A Hivatalvezető Úr válaszából egyértelműen kiderült, hogy az 1992. évi vagyonnevesítési törvény - mely létrehozta a külső üzletrész fogalmát - létrehozta az üzletrészhez való jogot, de ugyanakkor nem rendelte mellé a rendelkezési jogot az üzletrészek felett. A jelenlegi homály szándéka ez ügyben tisztességes, mert igyekezett megoldást keresni a felvásárlásra, ám a törvény meghozatala után az alkotmánybíróság azt aggályosnak tartotta, így a kifizetés törvényi alapon nem valósulhatott meg. Ezek után csupán a gazdasági, piaci alapon történő kifizetés lehetősége maradt mint alternatíva. Ebben az esetben csupán a vagyonnal rendelkező, azaz 2001. július 30-án még működő szövetkezetnek van lehetősége arra, hogy az üzletrészeket külső tulajdonosainak kifizesse. A felszámolás alatt álló, már évek óta nem működő szövetkezet melynek nincs vagyona, semmit nem tud felajánlani amiért fizetnének. A tájékoztatás szerint a megye 90 szövetkezetéből 36 ezer igénylés érkezett a hivatalba, melyből az új helyzet létrejötte kapcsán 37 szövetkezet maradt talpon, ahol a jogos igénylők száma kb. 17 ezer.

A kérdésekre adott válaszokat a hallgatóság körében ki-ki vérmérséklete szerint fogadta, de úgy gondolom az előadó higgadt és tiszta logikára épülő válaszai meggyőzték a kérdezőket.

Mindezeket a témákat követően Domokos László képviselő foglalta össze tömören az agrártörvénykezés aktuális folyamatban lévő témáit. Arra kérve a hallgatóságot, hogy legyenek segítségére a mozgalmas őszön a létrehozandó jogalkotási feladatok egyes még nyitott kérdéseiben.

Soron van a mezőgazdaság tulajdonjogi és szerkezeti átépítése. A béreknek és jövedelmeknek kiszámíthatóbbnak kell lenniük, hogy elkerülhessük a vidéki emberek elvándorlását.

EU komformitásunkat kötelező elvárások fogják jellemezni: tőke-birtokkoncentráció és szakértelem. A családi gazdaságok részére minimum plusz 10% többlettámogatást kell kihozni. A nagybirtok sok kérdésben nem alkalmas a minőségi, termelésre (pl. kézimunka igényes növények esetében), a csak kézimunka minősége ugyanis sok esetben megkérdőjelezhető.

A kettős adózás elkerülése érdekében a munkavállaló nyugdíjasok nyugdíja ne adózzon!

Úgy gondolom ezen az estén - ha voltak is kissé elégedetlenkedők a válaszok hallatán, ami érhető is -, jó volt szentendrásinak lenni. Korrekt, tárgyyszerű szakmai megvilágításban látni agráriumunk jelenét s tájékozódni annak jövője felől. Kellemes színtöltő volt a fórumnak Dr. Dobosné Tapolyai Emőke, a rendező Egyesület elnökének zárszava, melyben elismerőleg szólt a jelenlévők vitakultúrájáról, ill. rávilágított a településen élő emberek, embercsoportok összefogására, azok együttműködésének fontosságára.

Lejegyezte:

Sinka Csaba

KÖVETKEZIK

A Békésszentendrési Polgári Együttműködés Egyesület szervezésében a közelmúltban megrendezett agrárfórumot követően, ehhez a témakörhöz szorosan kapcsolódva a környezetvédelem és mezőgazdaság kapcsolatával szeretnénk foglalkozni.

Meghívott előadó vendégünk: Dr. Illés Zoltán, az Országgyűlés Környezetvédelmi Bizottságának elnöke.

Mindezek mellett szeretnénk lehetőséget biztosítani a településsel kapcsolatos egyéb környezetvédelmi érintő kérdésekre. A 2001. október 18-ra tervezett fórumra tisztelettel meghívunk minden érdeklődőt!

B.P.E.E.

Gondolatok tisztújítás kapcsán

2001. augusztus 15-én du. tisztújító közgyűlés volt a Nyugdíjasok Szociális és Kulturális Egyesületében. Mivel az évezred első ilyen rendezvénye volt, így a Himnusszal és Szép Ernő: Imádság c. versével tettük ünnepélyessé a közgyűlést. Oláh Géza, a Zalka Szövetkezet elnöke volt a levezető elnök - köszönjük a munkáját. A beszámoló meghallgatása után alapszabály módosítás történt, majd a szavazás titkosan, az alapszabálynak megfelelően. Révész Károlyné a szavazatszedő Bizottság elnöke ismertette a szavazás eredményét és elsőként gratulált a megválasztottaknak a 100%-os szavazatokhoz. Így 5 évig a következők a tisztségviselők:

Elnök: Demcsák Andrásné

Titkár: Csipai Erzsébet

Gazd. vezető: Elek Istvánné

Ellenőrző Bizottság: Elnöke Szín József, tagjai Egri Ferencné, Aszódi Ferencé.

Ezek után a közgyűlés nyílt szavazással választotta meg a vezetőségi tagokat.

Majd megköszönve mindannyiunk nevében a bizalmat, elismerésem és köszönetem fejeztem ki mindazoknak, akik a millenniumi rendezvény sorozatunkon egy éven át velünk voltak, segítettek a program megvalósításában. Elsősorban a „Színjászó-Ház” és a „Kórus” tagjainak, majd mindenkinek, aki bármivel is hozzájárult a nagy feladat megoldásához. A második féléves kulturális terv javaslat után javaslatok, vélemények hangzottak el, amit beépítünk a tervbe. *

A „Színjászó-Ház”-ban hamarosan darabválasztás, szereposztás lesz. A „Hagyományörző Kórus” folyamatosan tanul, készül teadélutánra novemberben, budapesti fellépésre, miközben készül az új fellépő ruhánk, cipőnk, hogy végre egyforma legyen a ruhánk és cipőnk is. Köszönet érte a képviselő testületnek, mert elfogadták a pá-

lyázatunkat. Tisztelettel megköszönjük Szabó Editnek a szalmából készített csodálatosan szép koronaékszereket - melyek a millennium alatt minden ünnepségünkön az ünnepi asztal ékességei voltak - melyeket senki nem nézett meg szó nélkül.

Most jöjjenek a köszönet és a hála szavai. Köszönjük kedves tagjainknak a bizalmat, az aktivitást, ahogy részt vesznek egyesületünk életében. Köszönjük a barátságot a Szarvasi SZIRÉN Nyugdíjas Klub, a cserkeszőlői „Őszi Napfény” Nyugdíjas Klub tagjaival, és a budapesti Orczy-kert barátainkkal. Köszönjük a SZIRÉN Nyugdíjas Klubnak az aktivitását, ahogy együtt élnek velünk.

Köszönjük támogatóinknak, hogy támogatásukkal is elismerik egyesületünk kulturális tevékenységét. Most köszönetet mondok valamennyi tagunk és a saját nevemben is Sinka József polgármester úr, Oláh Géza, a Zalka Szövetkezet elnöke, Aszódi Zsolt képviselő úr, Hévízi Róbert a Millenniumi Bizottság elnöke, képviselő úr, Fabó István képviselő úr, ÁFÉSZ igazgatósága, Melis ABC, Foltán Jánosné 100 Ft-os Bt., Révész Károlynak köszönjük a sok finom pörköltet - a húsvágó csapatnak a terítést, mosogatást, takarítást. Paraszt Jánosnének (Terike néni) köszönjük a szép fellépő ruha varrását. Egyesületünk nyitott, bárki tagja lehet, aki egyetért az Alapszabállyal.

Az élet nem áll meg, hanem megy tovább és szeretnénk, ha a „Színjászó-Ház” hagyománnyá válna! Ezért is és azért is, mert legszebb öröm másoknak örömet szerezni! Szeretettel várunk sorainkba minden olyan embert, aki mindezzel egyetért, s szívesen áldozza fel a szabadidejét - egy jó célért - másokért!

Demcsák Andrásné
elnök

Békéssy János Helytörténelmi és
Hagyományörző Egyesület
Bontovics Imre gyűjteményéből

Rendőrpofon - a kormányzó fiának

A harmincas évek közepe táján történt. Zemlényi Endre közlekedési rendőr egyik napon a XI-II. kerületben, a Váci út és a Róbert Károly körút sarkán irányította - egy dobogón állva - a forgalmat. Újpest felől egy nyitott sportkocsi közeledett feléje. Hallotta, hogy a vezető odaszól a mellette ülőnek: „Fogadjunk, hogy ennek a zsarunak a lába alól kiugratom a dobogót!” Ezt Zemlényi meghallotta, és amikor a Róbert Károly körútra befordult a kocsiba, bal kerekével megbillentette a dobogó jobb sarkát. Erre a rendőr leugrott a dobogóról, benyúlt a kocsiba, és a volán mellett ülőnek lekenet egy nagy pofont. A vezető erre kiugrott a kocsiból és fölháborodva közölte, hogy ő Horthy Miklós, a kormányzó fia, és ezért lakolni fog. Zemlényi erre azt felelte, hogy nem tudhatta, hogy a kormányzó úr fia, de azt hallotta, amit a barátjának mondott. A kormányzó fia felírta a rendőr számát azzal, hogy jelenteni fogja apjának az esetet. Amint letelt Zemlényi rendőr szolgálata, azonnal bement a Szekszárdi úti állomáshelyére, és az őrszoba parancsnokának jelentette az eseményt. Nagy volt az ijedelem, és az őrszoba-parancsnok bekérte Zemlényi jelentését. Másnap délelőtt megszólalt az őrszoba telefonja, a kormányzó kabinetirodája je-

lentkezett azzal, hogy a megadott időpontban az a rendőr, aki a kormányzó fiát fölpofozta, jelentkezzen. Zemlényi a kihallgatásra pontosan megjelent, a kormányzó eléje ment, kezét nyújtva bocsánatot kért, hogy fia neveletlenül viselkedett, és közölte vele, hogy megkapta méltó büntetését, és azt a kijelentést tette: „Büszke vagyok, hogy ilyen rendőreink vannak!” A nagy megkönnyebbüléssel távozó Zemlényi Endre a kormányzó utasítására napiparancsban kapott dicséretet. Ha ma egy rendőr egy bűnözőt hatóság elleni erőszak miatt hasonló bánásban részesít, egyes képviselők már a parlamentben valamiféle emberség elleni büntettről nyilatkoznak. Nagyon leromlott közbiztonságunk megerősítése érdekében Horthy Miklós kormányzó az irányú magatartása ma különösen példamutató lehetne!

Forrai Sándor
nyugalmozott tanár

Megjelent a *Heti Újságban*
1993. november 11-én

Vajon Ön, kedves Olvasó, most innen egy másik évszázadból visszatekintve, jutalmazná vagy büntetné ezt a rendőrt?

Ha kedve tartja, jelezze pár sorban az újságolvasók számára.
Üdvözlettel:

Bontovics Imre

TÁJÉKOZTATÓ

A 1088/2001. és a 2221/2001. számú Kormányhatározat a termőföldtulajdon szerzését korlátozó rendelkezések kijátszására irányuló szerződések főlészámolásáról, valamint az állami földvásárlás lehetőségének megteremtéséről rendelkezett.

A határozatok végrehajtása megkezdődött. Felvilágosítás és a jogsegélyszolgálat a falugazdászoknál, illetve a megyei földművelésügyi hivatalokban igényelhető.

A termőföldrésztelre megkötendő adásvételi szerződés ügyében az említett intézményhálózatot, valamint a Kincstári Vagyoni Igazgatóság kirendeltségeit lehet felkeresni.

Budapest, 2001. szeptember 6.

Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium
Sajtó Önellő Osztály

APRÓ * APRÓ * APRÓ * APRÓ * APRÓ

Vízparti tanya van eladó a békésszentendrési Siratói holtágpártján.
Érdeklődni telefonon lehet: 06-20/342-1525

ABC eladó szakképesítésű hölgy bármilyen munkát elvállalna szakmán kívül is 8-16 óra közötti munkaidőben. Ajánlatokat kérem „Megbízható” jellegre a Könyvtárba.

Árnyadi János Általános Iskola hírei

Nyári táborok az iskolában

A tavalyi és tavalyelőtti nyár sikerén felbuzdulva idén is szervezett szünidős programokat az iskola. Az alábbiakban a szervezők számolnak be tapasztalataikról.

Jún. 25-29.: népi játék, néptánc - Kiss Éva

Sok táncolni szerető gyermek közül 43-an jelentkeztek a táborba, ahol minden korosztály képviselte magát elsőől hatodik osztályig. Délelőtt 8-10-ig az elsősök és a másodosok dél-alföldi gyermekjátékokat és ugróst tanulhattak. A nagyobbak 10-től délig a sárközi leánykarikázó valamint a sárközi ugrós lépéseit és motívumait sajátították el. A komoly fizikai munka mellett mindig jutott idő a népi sportjátékok megismerésére is. Júl. 2-6.: számítástechnika - Babák Zoltán

A résztvevő gyerekek tovább mélyítették az iskolai szakkörökön ill. korábbi táborokon megszerzett tudásukat.

Természetesen új programokkal, játékokkal is megismerkedtek.

Júl. 16-20.: turisztika - Barcsikné Aszódi Márta és Révész Júlia
A tábor 18 gyermek részvételével indult, melyben a 2. osztályostól a 7. osztályosig fiúk és lányok vegyesen vettek részt.

Első nap az Arborétumba kerékpároztunk, majd hajókáztunk a Körösön.

Kedden szintén Szarvasra kerékeztünk a Szlovák Tájháza és a Szárazmalomba. A múzeum-látogatás után játszótéri játék és

fagyizás szerepelt a programban.

A tábor leginkább várt napja a szerdai cserkeszölői fürdőzés volt, ahová autóbusszal mentünk. Csütörtökön ismét kerékpárra ültünk. Ezúttal az Anna-ligetbe, s az

A cserkeszölői fürdőben

Erzsébet-ligetbe vezetett utunk. Az utolsó napot a Lovas Fesztiválon töltöttük, délután pedig az Ifjúsági Táborban strandoltunk. Az egy hét így gyorsan és vidáman eltelt. Dicséret illeti a résztvevő gyerekeket fegyelmezett magatartásukért.

Július 23-27.: kézműves - Zeidler Róbertné

Az egész heti rossz idő ellenére a létszám 12-14 fő között mozgott.

Hétfőn bőrkarkötőt készítettünk, keddtől pedig gyöngyöztünk. A tervben címer készítése szerepelt, de szerdán már otthonról hozott gyöngyszövés mintákat is feldolgoztunk. Pénteken origami virágot hajtogattunk.

technikai és taktikai tudásukat. ügyességüket és reakció-gyorsaságukat ping-ponggal fejleszthették. A csatározások kellemes és vidám hangulatban teltek el. Aug. 6-10.: rajz - Nyerges Gáborné
Létszámunk 18-20 fő volt. Vidáman és kreatívan töltöttük a délelőtti órákat, melyek ezen a héten igen forróak voltak. A hétfői napot foltos-vonalas játékokkal kezdtük, melynek nyomán márványos és cérnával festett felületek keletkeztek.

Kedden közelebbről megnéztük, majd le is rajzoltuk a mályvabokrokat.

Szerdán „Egy történet képei” elevenedtek meg.

Csütörtökön a nyarat festettük meg színfoltokkal akvarell technikával.

Pénteken „struccos” napot tartottunk, s kikerékpároztunk a közeli tanyára. Itt lerajzolhattuk a struccokat megcsodálva e kivételes és érdekes madár formáit.

Aug. 13-17.: disputa - Kötelesné Horváth Györgyi

A tíz jelentkező között volt első osztályt végzett és ötödikes tanuló is. A hét folyamán arról vitáztunk, hogy szükség van-e az állatkertekre. A gyerekek megismerkedtek játékos gyakorlatokkal, gyarapodott a szókincsük, és véleményt alkothattak az állatok helyzetéről. Az ACTIVITI nevű társasjáték jó szórakozást nyújtott két vita között. A gyerekek jól érezték magukat, összebarkáztak az egy hét alatt.

2001. augusztus 28-án a szokásos tanévnyitó ünnepséggel iskolánkban is megkezdődött a 2001/2002-es tanév.

Az idei az első, amely teljes egészében a XXI. században folyik. Különleges azonban amiatt is, hogy az Oktatási Minisztérium az Olvasás Évének nyilvánította. Igazgató úr tanévnyitó beszédében ezen okból különösen felhívta tanárok és diákok figyelmét egyaránt az olvasás fontosságára. A kis elsősök, mint mindig, most is nagy izgalommal várták a tanévkezdést. A

Hévízi Róbertné tanító néni által összeállított műsorban négyen már be is mutatkoztak verssel. Az ünnepséget mellettük népdalcsokorral színesítette Aszódi Erika 7.b osztályos tanuló. A tantermekkel kapcsolatban azonban változás történt iskolánkban. Az eddigi szaktantermi rendszert felváltották az osztálytermek. Megszűnt az úgynevezett „vándorlás”, így egyes

osztályok új helyen vághattak neki a tanévkezdésnek. Ünnepegyünk végén igazgató úr bemutatta az osztályfőnököket:

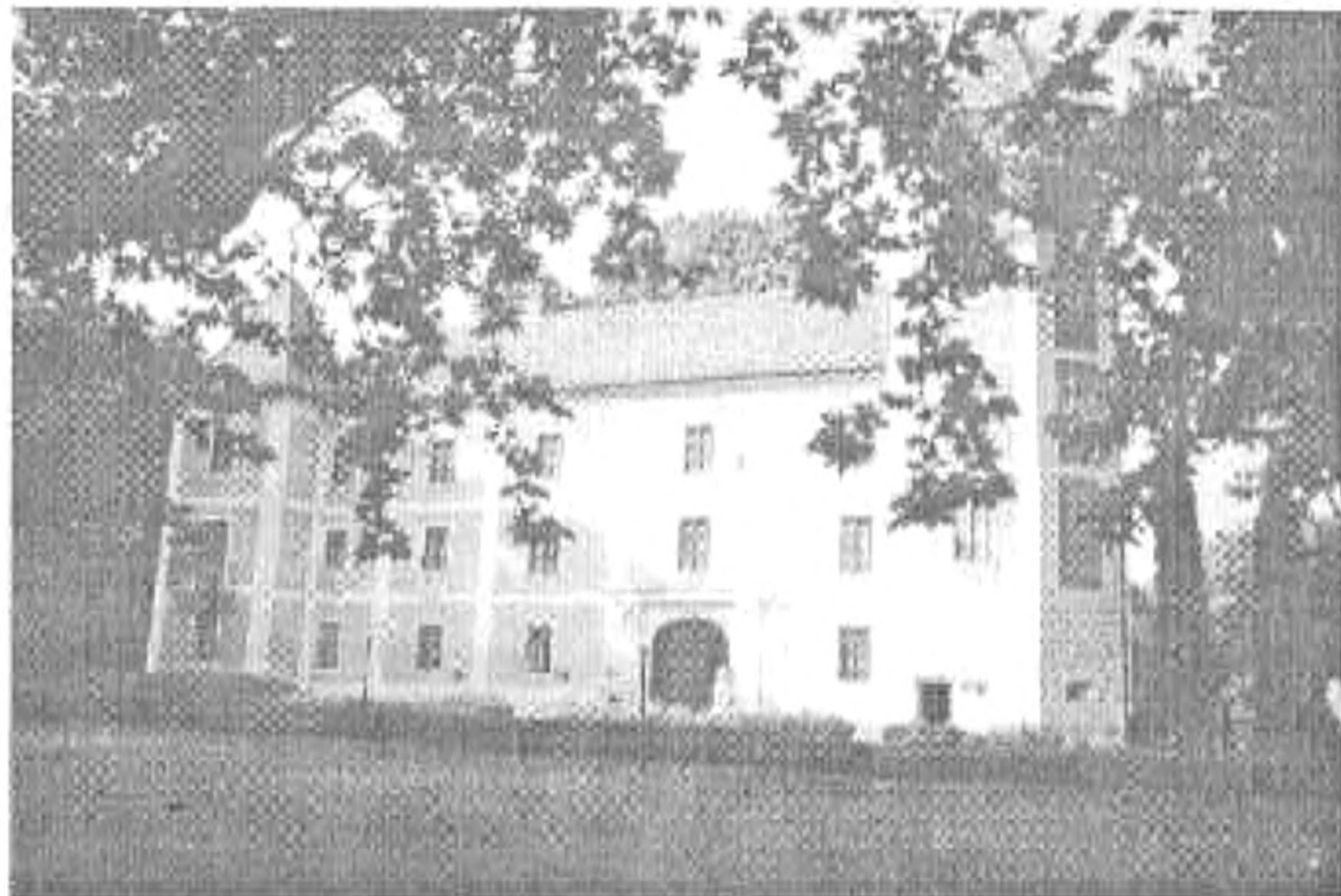
- 1.a: Szalai Sinka Edit
- 1.b: Kiss Éva
- 2.a: Horváth Károlyné
- 2.b: Tóth Zoltánné
- 3.a: Czucz Ernőné
- 3.b: Molnárné Hürkecz Karolina
- 4.a: Hévízi Róbertné
- 4.b: Kitajka Béláné

Megkezdődött a tanév

- 5.a: Hegedűs Lászlóné
 - 5.b: Babák Zoltán
 - 6.a: Baginé Dorogi Anikó
 - 6.b: Balláné Tóth Krisztina
 - 7.a: Rábáné Fazekas Erika
 - 7.b: Fazekas Stefánia
 - 8.a: Szabó Katalin
 - 8.b: Nyerges Gáborné
- Speciális:
- 1. csoport: Sinka Istvánné
 - 2. csoport: Kötelesné Horváth Györgyi
 - 3. csoport: Dankóné Szűcs Éva
- Mind a tanároknak, mind a diákoknak sikeres tanévkezdést és jó munkát kívánunk!

„Emlékek nélkül népeknek híre csak árnyék”
Vörösmarty Mihály

Üdvözlét Hédervárról!

Hédervár kastélya

A Kerékpáros Baráti Kör tagjaival a nyáron a Szigetköz festői szépségű tájait kerestük fel. A Mosoni-Duna és az Öreg-Duna által határolt sziget közepén fekszik Hédervár, mely Győrtől 25 km-re található.

Kont-fa

Az 1100 lakosú település központjában álló kastély elődjét a keresztyén életű Héder lovag emeltette. A rommá lett középkori várépületet a XVI. században reneszánsz, a XVIII. században barokk és a XIX. század végén pedig romantikus stílusban alakították át. A belső udvarba a 2 szfinx által őrzött kapun juthatnánk be, ha jelenleg látogatható lenne az

épület, amely korábban üdülőként működött. A biztonsági őrök megengedték, hogy a kastélyt körülölelő 17 holdas parkba bekerekezzünk a szépen kiépített sétautakon, melyek a Hidegkúti-ér partján haladnak.

A település másik nevezetessége a híres Kont-fa, amely szabadon látogatható. A hágyomány szerint az öreg fa alatt kötött szövetséget társaival Hédervári Kont István, az akkori magyar király, Luxemburgi Zsigmond ellen. Az összeesküvőket fej- és jószágvesztésre ítélték. Emlékük az idegen származású, zsarnok uralkodó elleni lázadás jelképévé magasztosult a XIX. században, Garay János és Petőfi Sándor költeményeiben. A kései utódok Hédervári gróf 1911-ben emeltette a lépcsőzetes emlékművet a szürke nyár köré, melyet domborműves táblával is megjelöltek.

A XIII. századi Boldogaszony-templomot a XV. században átépítették, az 1600-as években lorettói kápolnával bővítették. Bejárata előtt magasodik az Árpád fájaként emlegetett öreg tölgy. A 14 m magas, 710 cm kerületű fát a tudósok 700 évesre becsülik. Talán az utolsó Árpád-házi királyunk hozzáköthette a lovát, ha errefelé vitt az útja.

A falu közepén épült a Szent Mihály-plébániatemplom, melyet egykor védőfal övezett. Mai formája a XVIII. századi barokk átépítés emlékét őrzi. Bejáratánál Szent Vendel és Szent Flórián szobra látható svájci népviseletben. Berendezése közül legértékesebb a középkori keresztelőkút. A körbefutó sávon évszámok és egy címer részlet látható. A hármas halomból kinövő kereszt arról tanúskodik, hogy készítője az ország nádora volt, mert csak ők használhatták akkoriban ezt a címeremet. Az 1439-es évszámhoz Hédervári Lőrinc neve kapcsolódik, akinek őseit egy évszázaddal korábban még a Kont-fa alatt találjuk, mint királyellenes összeesküvőt. A templom főoltárát szent királyaink aranyozott szobrai díszítik, közöttük viaskodik Szent Mihály a gonosszal. A Nepomuki Szent János oltáron a hit, remény, szeretet szimbólumai találhatóak. Itt láthatjuk még a győri könnyező Mária kegykép másolatát is.

A háromszög alakú Fő téren állították fel a község millenniumi emlékművét, mely a 7

öntött alakja emlékeztessen az ellene való küzdelemre.

A falu határában kristálytiszta bányató található, de bársonyos vizét csak a jól úszóknak ajánlom.

A Szent Mihály templom

A szépen rendezett településen 3 nyelvű eligazító táblák tájékoztatják a vendégeket a látnivalókról. Szállást a Park Panzió biztosít, étkezést a Kont Vendéglőben rendelhetünk.

A szigetközi 200 km-es kirándulásunkat segítette az Önkormányzat, Gergely mester és az

A Mosoni-Duna

vezér zászlóit ábrázolja. A térszélén találunk egy mókás alkotást, a híres Krumplibogárszobrot. A kártevőt azért mintázták meg, hogy bronzba

Argomex Kft. Köszönjük támogatásukat.
Üdvözlettel:

Bódi Mária

Fotók: B.M.

Vasvirágok lánya

Huszonhárom éves és eddigi pályafutása alatt többet ért el, mint mások egész életük során

Magas, karcsú, nagyon öntudatos. Ruszkabányai Gitta az egyetlen nő Magyarországon, aki megtanulta az istenek ősi mesterségét, a kovácsolást.

Fürdőszobaszalonban beszélgettünk. Csempék, kádak, kagyló alakú mosdók között kovácsoltvas fogkefetartók, műves ablakrácsok.

- A vaskályhát - bök a kirakat felé Gitta - szépapám műhelyében öntötték, még az Osztrák-Magyar Monarchia idején.

Ruszkabánya hatalmas birtok volt Erdélyben, ahol márványt, ezüstöt és vasat bányásztak.

Szépapám kohókat épített, elsősorban öntéssel foglalkoztak. Termékeiket egész Közép-Európában vásárolták. Ők gyártották Gábor Áron rézágyúiba a golyókat. Pályáztak a Lánchíd vasszerkezetére is, de Clark Ádám ajánlata győzött.

Manikűrözött kováclány

Gitta érettségi után Németországban bébiszitterkedett, majd itthon levelezőn elkezdte az egyetem szociálpedagógiai szakát. Még mindig nem tudta, mi lesz majd, ha nagy lesz.

- Abban biztos voltam, hogy nem akarok alkalmazott lenni. Valamilyen vállalkozáson törtem a fejem.

Apu járt egy kézműves vásáron a budai Várban, ahol gyönyörű kovácsoltvas tárgyakat látott. Na, ez beleült a fülembe, ott zümmögött, nem hagyott nyugodni. Keservesen indult a dolog. Először mestereket keresett, egy kihalófélben lévő szakma utolsó mohikánjait. Patkoló- vagy fegyverkovács még csak-csak akadt, de a díszműkovácsok, mivel nem tudtak megélni, elfogytak.

- Gyalog és stoppal mentem, sokszor derékig érő hóban. Idős bácsikra nyitottam rá az ajtót azzal, hogy szeretném megtanulni a kovácsolást. Száznolcvan centis manikűrözött kezű városi lány vagyok azt hitték, meghibbantam. Végül találtam három embert, akikkel szót érthettem.

Az üllőtől a tervezőasztalig és tovább

Laposvas, szögvas, lemez, gáster, hidegen sajtolt, melegen sajtolt: legalább tizenöt-féle anyag van, amiből egy díszműkovács dolgozhat. Gitta a tűzkovácsolást is megtanulta. Bőrkötény, felcsapó szikraeső, korom, zaj - ahogy a régi filmekben látni. Előfordult, hogy a szikra berepült a cipőjébe, és ott hűlt ki. Az első eladásra

szánt darabokat maga készítette.

Kovácsoltvas ékszereivel járta a vásárokat, hogy megismerjék a nevét.

Művészet és üzlet

- A szakma ismerete kellett, hogy tudjam, mit lehet kihozni a vasból - magyaráz Gitta. - A cégalapításban anyuék segítettek. Három év alatt sikerült elérnem, hogy egyes megrendelők kifejezetten azt keresik, amit én tudok. Csak-hogy Magyarországon a művészi darabok gyártására nincs fizetőképés kereslet. Az újjgazdagok néha úgy bánnak az emberrel, mint a kapcaronggyal. Szóval én nem az üllőtől a tervezőasztalig akarok eljutni, hanem tovább. Manapság mire észbe kapsz, nem a pénz van érted, hanem te áldozol fel mindent a meggazdagodásért. Nem akarok így járni. Persze sárkunyhóban művészkedni sem vágyom. A szépséget szolgálom, de meg is akarok élni belőle. A következő lépés tehát a nagykereskedelmi árusítás. Már tudom mit akarok eladni, és kinek, de nem áru-lom el, mert annyira jó ötlet.

Gitta lakásának konyhájában félig kész skiccek, mappagegyek borítják a nagy étkezőasztalt. A nappaliban András,

Gitta párja szöszmötöl. Ősszel Franciaországba megy marketinget tanulni. Közgazdász végzettsége mellé ott szerzi majd meg a második diplomát. A kováclány nem csak műveit tervezi, az életét is. Családot, gyerekeket szeretne, de előbb vár rá a nagy mű.

- Azt szeretném, hogy az „R. Gitta” márkanév különleges stílust, minőséget jelentsen a piacon.

Művészet és üzlet. Sokan nem hisznek a párosításban. Pedig felépíteni egy üzletet úgy, hogy magas színvonalú terméket adjon el nagy tételben - ez is alkotás. Akárcsak megálmodni a terméket, és megkeresni, megnyerni hozzá a vevőket.

Gitta messzire néz. A határon, sőt Európán is túlra. Huszonhárom éves. Eddigi pályafutása alatt többet ért el, mint mások egész életük során.

Hirtelen felüti az egyik mappát - amelyet nem akart megmutatni. Színes képek, méretek, adatok, árajánlat három nyelven, az ötlet tényleg tuti. Ha sikerül vele betörnie a külföldi piacra, egy-kettőre milliomos lehet.

(Megjelent: Iparosújság szeptemberi száma)

Tanulmányi úton a Kertbarátok

A nagy nyári munkák elvégzése után augusztus 25-én korán reggel szokatlan hosszú útra indultak a kertbarátok. A Dunántúlon lévő Kishantosra siettünk.

Még februárban elhatároztuk, hogy az év folyamán meglátogatjuk a Kishantosi Ökológiai Mintagazdaságot, ahol a biotermesztés magyar vidéknek legmegfelelőbb módszereit igyeksenek kísérleti telepeiken kialakítani. Bár egy fél órával előbb érkezünk, a fogadtatás így is szívélyes volt, mint máskor. Ács Sándorné környezetvédelmi és agrártudományi szakmérnök rövid bevezetőjében ismertette a népfőiskola gondolatának alapjait, valamint azokat a bel- és külföldi kapcsolatokat, amelyek a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen át a dán és svéd biotermesztés szakterületeire is kiterjed. A 452. ha-on működő mintagazdaság mellett működik a Mezőföldi Népfőiskolai Központ is, ahol már békésszentendrési fiatal is tanult. A mintagazdaság tevékenységéről Bolya Ferenc elnök tartott tájékoztatót. Többször utalt a külföldön szerzett tapasztalataira, melyek elméleti és gyakorlati síkon bőségesnek bizonyult. Közben a biotermesztésű zöldségekből összeállított kóstolót is fogyaszthattunk. Majd a talajművelő gépek, a gyomfésű megtekintése következett. Gazdag tapasztalatokra tehetett szert minden érdeklődő. De ezekről és magáról az egész Kishantosi életről majd később külön adunk tájékoztatást.

A sok kedves marasztalás ellenére mégis el kellett búcsúzni, mert már Veszprémben kellett volna lenni. Az út pedig még hosszú volt addig. Veszprém külvárosában a már messziről megláttuk a várakozó, integető fiatalasszonyt, aki békésszentendrési származásúnak érzi és tartja magát és így vállalta az idegenvezetési feladatokat, akit Csizmaziané Ónodi Juditnak hívnak. Így jutott idő és lehetőség, hogy vezetésével Veszprém sok-sok nevezetességét megláthattuk, amit ezúton is megköszönök a Kertbarátok nevében. Így lát-

hattuk a Tűtornyot, melynek alapjait IV. Béla idejében rakták le. A Hősök kapuja az I. világháború hőseinek emlékére épült 1936-ban. A Várhegy és völgye nevezetességeit csak felsorolni is sok lenne, ezért a Püspöki Palotát, a Ferences és Piarista templomot és kápolnákat csak kívülről néztük meg. Az egyik helyen ezt olvastuk: „a küszöbre ne üljetek” (de menjetek beljebb). A Gizella kápolnában ez olvasható: „Őseink hite, a jövő reménye.” Gondolkodjunk el ezen is. Rövid sétát tettünk még a Kálvári dombon, ahonnan közelről láthattuk az 1240-ben épült Domokos rendi apácák kolostorának romjait, ahol Szent Margit, IV. Béla leánya, 6 évig nevelkedett.

Sétánk közben láthattunk egy szépen megrendezett német nemzetiségi találkozó felvonulását. Tanulhattunk belőle. Ezután megtekinthettük a Séd patak fölött 50 méteren felül épült völgyhidat, miután fölötte és alatta is elmentünk. Az utunk ezután a Kittenberg Kálmán afrikai utazó nevét viselő vadasparkba vezetett. A 13 hektárt meghaladó területen mintegy 120 állatfaj, közel 500 egyed él. A két óra séta alig volt elég az egész terület bebarangolásához. Az alaposabb tanulmányozásra, megfigyelésre már nem volt idő.

A hosszú séta után búcsút vettünk Veszprémtől és siettünk Cséparára, hogy ott még a Fejes József által üzemeltetett palántanevelőt megtekinthessük. Igaz, hogy a szezon végén volt a látogatás, de még így is több ezer tápkockás palántát láthattunk a kikelés pillanatától a kifejlett virágos palántáig. A kellő tájékoztatás mellett a gyakorlati tapasztalatok megbeszélésére is sor került. A kedves vendéglátásra ezúton is a végén került sor, ami szintén jól esett.

Hosszú lenne felsorolni a szervezőket és segítőket, de Mrena Mihályt még így is, a kirándulás után is köszönet illeti. Valamint minden résztvevőt, akik példamutatóan viselkedtek. Példát mutatva unokáinknak. Mrena Mihály, D. Kiss Sándor

FÉNYEK

Fények és árnyak különös játéka
Az élet, melyben nincs játékszabály sem.
Gondolhatná bárki, de ez nem igaz,
Az árnyaktól láthatjuk a fényeket.

Ha nem érne bennünket szomorúság,
Akkor nem értékelnénk az örömet.
Hihetnénk, hogy jó és boldog a világ,
De nem hihetjük, mert nem ez az ÉLET.

Mindnyájan vágyunk a szeretetre, az
Igaz érzésekre, a boldogságra,
De sosem feledhetjük az árnyakat.

Ne feledjük, vannak akik sohasem
Látják a fényt, mert a szegénység elfed,
Elnyomja az álmokat, a fényeket.

Békésszentendrész, 2001.

Rába Ildikó Mariann

KÖNYVÁRUSÍTÁS

Régi, kiselejtezett könyvek 20 Ft-os
egységáron kaphatók a Könyvtárban.

Szeptember 24-étől naponta 9.00-17.30 óráig
INTERNETEZHET!!

Szentendrési Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Kiadja: Békésszentendrész Nagyközség Önkormányzata

Felelős kiadó: Sinka József

Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság

Tagjai: Horváth Sándorné, Benedek Erika, Fabó István, Sinka Csaba

Felelős szerkesztő: Molnár Imre Zoltán

Készült: SZARVASSPRESS Bt. Telefon/fax: (66) 313-144/19

NYTSZ: 372/2/1995

Szövetségi kapitány Békésszentandrásról

Június 30-án a Szentendrési-liget megnyitóját sokan megtisztelték jelenlétükkel. A nagyszámú helyi ünneplők mellett találkozhattunk régen látt arcokkal is, mivel a Baráti Szövetség ezen megnyitó keretein belül rendezte a Békésszentandrásról elszármazottak idei találkozóját. Itt láttam meg Demeter Györgyöt, akiben nyár eleje óta a Magyar Röplabda válogatott szövetségi kapitányát tisztelhetjük. Kihasználva az alkalmat, egy beszélgetésre in-

vitáltam, melynek örömmel tett eleget.

- *Régóta nem élsz itt! Légyszíves mutakozz be!*

- 44 éves vagyok, Békésszentandrásban születtem. Elkerülés után diplomát szereztem Kecskeméten, majd Budapesten. 24 éve a röplabda sportban tevékenykedő játékos és edzők egyike vagyok. Jelenleg a Magyar Röplabda válogatott szövetségi kapitánya.

- *Békésszentandrásra folyamatosan visszajársz. Milyen emlékeid vannak a településről?*

- Nagyon jók! Elsősorban az iskolával kapcsolatban. Maradandó Czigliedszky Sámuel tanár úr emléke. Ő szeretette meg velünk a sportot, mert szerinte a sport az szent dolog. Különböző sportágakban szívesen versenyeztünk, élveztük azokat. Így kerültem el 14 évesen!

Hogy mit jelent neked Békésszentandrás? Ez az otthonom!

nom! Én ide mindig haza jövök. Ide a Körös mellé, ebbe a szép környezetbe.

- *Milyennek látod Békésszentandrásról?*

- Úgy látom, hogy Békésszentandrás átalakult egy turista-centrummá, a Körösök adta lehetőségek miatt. Kelle-

edző vagyok jelen a magyar röplabda sportban.

Játékosként kétszer-kétszer nyertem magyar bajnokságot és kupát. Mindkétszer duplázók voltunk, először a Kecskemét, majd a Kaposvár csapatával. Mint edző hat bajnoki címet és öt magyar kupa díjat nyertem a Ka-

nek az ilyen rendezvények, mint ez a mai találkozó, mert itt jól érezhetik magukat a helyi lakosok, az ide látogató vendégek és a víkendesek is.

- *Hogyan alakult sportpályafutásod?*

- Középiskolás éveim után Kecskemétre kerültem, ahol 1978-86-ig a helyi NB-I-es röplabda csapat játékosa voltam. 1979-től bekerültem a magyar válogatottba. 1986-91-ig Törökországban játszottam, majd hazatérésem után még egy évig a Kaposvár színeiben léptem pályára. Mivel elvégeztem a Testnevelési Egyetem edzői szakát, 1992 óta mint

posvárral. 1992-től rövid megszakítással a Magyar Röplabda válogatott másodedzőjeként tevékenykedtem 2001. június 24-ig. Ezen a napon neveztek ki szövetségi kapitánynak.

- *Gratulálunk ehhez a kitüntető címhez, és sok sikert kívánunk! Végezetül mit üzenne az itthon lakóknak?*

- Ez nagyon nehéz kérdés! A diákoknak üzenem, hogy becsületesen tanuljanak, mindenkinek próbálja meg elérni célját, az embereknek pedig, hogy élhető életet éljenek úgy, hogy jól érezzék magukat.

- *Köszönöm a beszélgetést!*

Hévizi Róbert

Hirdetési áraink 2001. január 1-jétől

1/1 oldal 14.000 Ft + ÁFA = 17.500 Ft
1/2 oldal 7.000 Ft + ÁFA = 8.750 Ft
1/4 oldal 3.500 Ft + ÁFA = 4.375 Ft
1/8 oldal 1.750 Ft + ÁFA = 2.188 Ft
1/16 oldal 880 Ft + ÁFA = 1.100 Ft

Köszönetnyilvánítás 880 Ft + ÁFA = 1.100 Ft
Apróhirdetés 240 Ft + ÁFA = 300 Ft

SPORT

LABDARÚGÁS

Bajnoki eredmények:

1. forduló

Békésszentandrás - Mezőkovácsháza 3:1 (2:0)

Békésszentandrás, 150 néző.
Vezette: Klembucz

Hunyadi: Tusjak - Prjevara, Bordács, Palotai, Miknyik (Varga L.), Moldván, Bakró, Kovács N., Farkas (Bencsik I.), Dankó (Juhász), Kiss.

Gólszerzők: Kiss 2, Juhász

A szezon nyitómérkőzésén mindkét csapat nagy erővel támadott és a gólhelyzeteket jobban kihasználó Hunyadi megérdemelten győzött.

Varga László: A nagy izgalom rányomta bélyegét a mérkőzésre, de volt egy Kiss, aki kihasználta a helyzeteket.

Jók: Tusjak, Palotai, Kiss.

Ifjúsági mérkőzésen: Békésszentandrás - Mezőkovácsháza 1:6

2. forduló

Elek - Békésszentandrás 1:4 (1:1)

Elek: 100 néző. Vezette: Hajdú
Hunyadi: Petrás - Bencsik, Prjevara (Miknyik), Palotai, Moldván, Kovács N., Farkas (Gebri), Dankó, Bakró, Bordács, Kiss T. (Juhász).

Gólszerzők: Farkas 2, Kovács N., Dankó

Az első féldőben kiegyenlített játék folyt a pályán, aminek eredményeként mindkét oldalon egy-egy gól esett. Szünet után rákapcsolt a Hunyadi és az elfáradó hazaiak ellen magabiztos győzelmet aratott.

Varga László: Majdnem nehezé tettük a mérkőzést a kihagyott tizenegyessel. A második féldőben szerkezeti átalakítással szétziláltuk a hazaiak védelmét és így megérdemelten győztünk.

Jók: Farkas, Prjevara, Kiss T.
Ifjúsági mérkőzésen: Elek - Békésszentandrás 2:5

3. forduló

Békésszentandrás - Nagyszénás 5:3 (4:1)

Békésszentandrás: 200 néző.
Vezette: Németh

Hunyadi: Petrás - Bencsik T., Palotai, Bordács, Prjevara, Farkas (Miknyik), Kovács N. (Bencsik I.), Bakró, Moldván, Kiss, Dankó (Juhász).

Gólszerzők: Moldván 2, Bakró 2, Dankó.

Álomszerűen kezdődött a mérkőzés. A Hunyadi az első 30 percben már 4:0-ra vezetett és szebbnél szebb gólokkal szórakoztatta a közönséget. A biztos vezetés tudatában ezután kissé kiengedtek és a végén a vendégek szorosabbá tették a végeredményt.

Varga László: Nem szabad egy már megnyert mérkőzést elkönyvelni, mert csak szenvedés lesz a vége.

Jók: Palotai, Prjevara, Moldván.

Ifjúsági mérkőzésen: Békésszentandrás - Nagyszénás 3:0.

4. forduló

Kamut - Békésszentandrás 2:0 (1:0)

Kamut: 150 néző. Vezette: Maginyecz

Hunyadi: Petrás - Bencsik T., Prjevara (Varga L.), Palotai, Juhász, Kovács N., Farkas, Moldván, Bakró, Bordács, Kiss (Bencsik I.).

A lelkesen játszó hazaiak ellen a Hunyadinak nem volt ellenszere, a kamutiak megérdemelten győztek.

Varga László: Alattomos módon a játék szétzúdulására ment a hazai csapat. Szemernyi szerencsénk sem volt.

Jók: Palotai, Farkas.

Ifjúsági mérkőzésen: Kamut - Békésszentandrás 1:1

5. forduló

Békésszentandrás - Szabadkígyós 1:0 (1:0)

Békésszentandrás: 200 néző.
Vezette: Czirbully

Hunyadi: Petrás - Bencsik T., Palotai, Bordács, Prjevara (Miknyik), Farkas (Bencsik I.), Kovács N., Bakró, Moldván, Kiss, Dankó.

Gólszerző: Kiss T.

A forduló rangadóján a csapatok a helyezésüknek megfelelően izgalmas, magasszintű csatát vívtak egymással.

Kiegyenlített mérkőzésen Kiss Tibor győnyörű szabadrúgása döntött.

Varga László: A végső helyezés szempontjából fontos meccsen megérdemelten nyertünk.

Jók: Palotai, Bordács, Kiss.
Ifjúsági mérkőzésen: Békésszentandrás - Szabadkígyós 5:0.

Fabó István

A megyei II. osztály állása

1. Sarkadkeresztúr	5	4	-	1	11-4	12
2. Békésszentandrás	5	4	-	1	13-7	12
3. Szabadkígyós	5	4	-	1	9-4	12
4. Dévaványa	5	4	-	1	11-7	12
5. Gádosos	5	3	1	1	11-6	10
6. Kamut	5	3	-	2	13-9	9
7. Mezőkovácsháza	5	3	-	2	13-13	9
8. Kaszaper	5	3	-	2	6-7	9
9. Doboz	5	2	1	2	10-8	7
10. Elek	5	2	1	2	6-7	7
11. Nagyszénás	5	2	-	3	19-14	6
12. Kunágota	5	2	-	3	8-9	6
13. Kétegyháza	5	1	-	4	6-10	3
14. Békéssámsón	5	1	-	4	1-10	3
15. Gyulai Köröstarcsa	5	-	1	4	3-19	1
16. Csorvás	5	-	-	5	6-12	-

Kézilabda

NŐI

08.25. Gerla - Békésszentandrás

09.01. Békésszentandrás - Bcs. Előre 13:23

09.09. Békésszentandrás - Sarkadkeresztúr 10:10

09.15. Gádosos - Békésszentandrás

10.06. Békésszentandrás - Kétsoprony

10.14. Bcs. Főisk. - Békésszentandrás

10.20. Békésszentandrás - Doboz

10.22. Újkígyós - Békésszentandrás

10.27. Békésszentandrás - Jamina

11.03. Mezőberény - Békésszentandrás

11.10. Gyoma - Békésszentandrás

FÉRFI

09.01. Békésszentandrás - Bcs. Belváros 10:0

09.09. Orosháza - Békésszentandrás 40:10

09.15. Gyula - Békésszentandrás

09.22. Békésszentandrás - Köröstarcsa

09.29. Mezőberény - Békésszentandrás

10.07. Békésszentandrás - Orosháza

10.13. Békésszentandrás - Nagyszénás

10.17. Belváros - Békésszentandrás

10.27. Békésszentandrás - Orosháza

11.03. Békésszentandrás - Gyula

KAJAK-KENU

A Békés megyében működő kajak-kenu klubok mindegyike megrendezi a saját versenyét, így augusztusban előbb Gyomaendrődön, majd Békésen találkoztak a versenyzők. Mindkét versenyen az utánpótlás számokat rendezték meg, mely alkalmat adott arra, hogy a kezdő versenyzők is elindulhatnak. Tőlünk is többen most vettek rész első versenyükön és felmérhették erejüket, tudásukat a korosztályuk versenyzői között. Az első versenyen elért siker nagy lökést adhat a további munkához s mindig meghatározó élményük lesz majd.

Versenyzőink Gyomaendrődön négy első, három második, öt harmadik, Békésen három első, hét második, nyolc harmadik helyezést értek el.

Eredmények:

Gyomaendrőd

K-2 serdülő fiú V-VI. évf. 2000 m 2. Sindel Imre - Bencsik Tamás

MK-1 gyermek leány I. évf. 2000 m 3. Szín Szandra

K-1 női felnőtt 1000 m 1. Sindel Anna

K-1 serdülő fiú V. évf. 1000 m 3. Lénárt Róbert

K-1 női felnőtt 500 m 1. Sindel Anna

K-1 serdülő fiú VI. évf. 500 m 3. Sindel Imre

K-1 serdülő fiú V. évf. 500 m 1. Lénárt Róbert, 3. Szabó Gergő

MK-1 gyermek leány I. évf. 500 m 1. Aszódi Diána, 2. Csipai Ildikó
K-2 serdülő fiú V-VI. évf. 500 m 2. Lénárt Róbert - Szabó Gergő,
3. Sindel Imre - Bencsik Tamás

Békés kupa

K-2 serdülő fiú V-VI. évf. 2000 m 1. Szatmári Tamás - Bencsik Tamás

MK-1 kölyök fiú III. évf. 2000 m 2. Bohák Ádám, 3. Ambrus Balázs

K-1 serdülő leány VI. évf. 2000 m 2. Szító Katalin

K-1 kölyök fiú IV. évf. 2000 m 3. Simon Tamás

MK-1 gyermek fiú I. évf. 2000 m 3. Kovács László

MK-1 gyermek leány I. évf. 2000 m 2. Kóródi Krisztina, 3. Csipai Ildikó

K-1 serdülő fiú VI. évf. 1000 m 3. Bencsik Tamás

K-1 serdülő leány VI. évf. 1000 m 2. Szító Katalin

K-1 serdülő fiú V. évf. 1000 m 2. Lénárt Róbert, 3. Szabó Gergő

K-1 serdülő leány VI. évf. 500 m 2. Szító Katalin

K-1 serdülő fiú V. évf. 500 m 1. Lénárt Róbert, 2. Szabó Gergő

MK-1 előkészítő fiú 500 m 3. Balázs Bence

K-2 serdülő fiú V-VI. évf. 500 m 1. Lénárt Róbert - Szabó Gergő

MK-1 előkészítő leány 500 m 3. Gazsó Barbara

Fabó István

**Köszönjük a segítségét
mindazoknak, akik augusztus
28-án a rendkívüli véradáson
megjelentek.**

A Vöröskereszt Helyi Szervezete

Játsszon LUXOR-t!

2001. szeptember 17-től bővült a választék a Szerencsejáték Rt. palettáján.

Az új játék neve: **Luxor**.

A játékszabályokat és bővebb felvilágosítást, a Pergamen totózóban lehet megtudni.

Miért érdemes Luxort játszani?

Mert:

- az utolsó szám kihúzásáig van esély nyerni;
- minden héten van telitalálat;
- magas a nyertesek aránya;
- egy szelvényvel több nyereményt is el lehet érni;
- a sorsolást érdekes, vetélkedővel fűszerezett TV-műsor kíséri.

Tegye próbára szerencséjét!

Ne feledje: Aki nem játszik, az nem is nyer!

Békésszentandrás „legerősebb embere”

A Millenniumi zárőnnepségek sorában a hagyományos augusztus 20-i sportnap más programok miatt ezúttal délutánra korlátozódott. Ezen a délutánon lehetőség nyílt mindenki számára, hogy úszásban, kajakozásban, kenúzásban kedve szerint sportolhasson. Több éve már, hogy ilyenkor rendezzük meg az erős emberek vetélkedőjét. A kajak-kenu klub szervezésében lebonyolított versenyre ezúttal 8 fő jelentkezett. Négy versenyszámban, fekvenyomásban, súlycipelésben, autóhúzásban és rönkhajtásban mérhették össze erejüket a versenyzők.

Nagyszámú érdeklődő szurkolása mellett az első versenyszámban - a fekvenyomásban - Paraszt Imre, Bagaméri László és Kiss Gábor egyaránt 112 kg-ot teljesített. A második versenyszámban, a súlycipelésben, az erő mellett az akaratot is igencsak próbára tette, hiszen a 2 db összekötött kb. 40 kg-os súlytárcsa kötele húzta az ember karját, belevágódott a tenyérbe. Kiss Gábor 120 métert, Paraszt Imre 111 métert, Szabó Gergő pedig 70 m-t gyalogolt a súlyokkal. Látványos része volt a versenynek az autóhúzás. Paraszt Imrének 10,2 másodperc, Kiss Gábornak 13 másodperc, míg Bagaméri Lászlónak 14,3 másodperc volt szüksége ahhoz,

hogy meghatározott távolságra elhúzza az autót.

Utolsó versenyszám, a rönkhajtás előtt már sejteni lehetett az első három helyezett személyét, de a végső sorrend csak ezután dőlt el.

Paraszt Imre 684 cm-re, Kiss Gábor 568 cm-re, Bagaméri László 524 cm-re repítette a farönköt és végeredményben ilyen sorrendben állhattak fel a dobogóra.

Békésszentandrás legerősebb embere 2001-ben Paraszt Imre lett. Részére a díjat Sinka József polgármester Úr adta át. A további helyezettek és a résztvevők:

2. Kiss Gábor
 3. Bagaméri László
 4. Asztalos József
 5. Bencsik Tamás
 6. holtversenyben Dr. Kanti Attila, Szabó Gergő, Lénárt Róbert
- Gratulálunk a versenyzőknek. A hagyományoknak megfelelően az idén is megmérkőzött egymással a Vadászok és az Iparosok labdarúgó csapata. Ezúttal az iparosok győztek, csakúgy mint az idén, május 1-jén is. A mérkőzés végeredménye 6:2 lett, a félidőben már 5:0-ra vezettek az iparosok. A közös baráti vacsorán a vadászok azzal vigasztalták magukat, hogy tavaly viszont ők győztek két alkalommal.

Fabó István